

Prašo Rupintis Bedarbiais

Legionieriai Reikalauja Bonusų

Vėl Kėlėsi į Stratosferą

PRASO RUPINTIS BEDARBIAIS.

Washington, D. C. spalio 23. — Besiartinant žiemai ir esant dar virš aštuoniems milijonams bedarbių, Amerikos organizuota darbininkija kreipiasi į šios šalies administraciją, kad ji atsišauktų į viso krašto industrijas, idant jos pasirūpintų papildiniu darbu ir duotų progos tiems bedarbiams sau pragyvenimą užsidirbti. Tokį pasiūlymą patiekė Amerikos Darbo Federacijos prezidentas William Green, kuris praneša, kad praeitame rugsėjį bedarbių Amerikoje buvo dar 10,951,000. Nuo to laiko CCC (girininkų) ir kitos federalės įmonės darbus suteikė 2,229,000. Tokiu būdu šiuo tarpu be darbo esančių dar yra 8,348,000. Bet ir tas bedarbių sumažėjimas dar nereikia, kad bedarbė žymiai sumažėjusi ir kad tiek darbininkų būtų į aktualius darbus suimta. Sulig p. Green, nuo praeitų metų rugsėjo mėnesio iki šių metų to paties mėnesio prie aktualių darbų paimta dar tik 154,000 darbininkų. Kiti darbai tai tik laikini ir valdžios teikiantis pagalbinis užsiėmimas. Kadangi bedarbių šią žiemą bus nedaug mažiau, todėl ir kreipiamasi į valdžią, kad ji ragintų visas industrijas kodaugiau darbininkų į darbus priimti.

LEGIONIERIAI REIKALAUJA BONUSŲ.

Miami, Fla. — Praeitą savaitę čia įvyko Amerikos Legiono metinė konvencija, kurioje dalyvavo apie 1,000 iš visų valstijų atsiųstų atstovų. Be išrinkimo legiono naujo vado ir kitų aptarimų, ši konvencija dielė didžiama balsų nutarė reikalauti, kad valdžia tuojau grynais pinigais išmokėtų ekskareiviams bonus, kuriuos valdžia yra pripažinusi ir kurie turės būti išmokėti dar už keletą metų. Šis legiono reikalavimas bus paduotas svarstyti sekančiam kongresui. Jei reikalavimas būtų išpildytas, tai valdžia turėtų ekskareiviams išmokėti virš dviejų bilijonų dolerių. Legionieriai ir ekskareiviai mano, kad jei valdžia tiek pinigų paleistų, tai visame krašte ir visoje industrijose bei bizniuose susidarytų didelio judėjimo ir dielė dalimi prisidėtų kovoti dar vis tebegyvuojančią depresiją.

VĖL KĖLĖSI Į STRATOSFERĄ.

Cadiz, Ohio. — Prof. Piccard, kuris anais metais pirmutinis buvo balionu iškilęs į stratosferą, spalio 23 d. su savo žmona Jeanette vėl buvo pakilęs į erdvę. Tam tikslui prirengtu balionu su gandola įriedė į beribę pasikėlė iš Fordo erodromo, Detroit, Mich. Iškilo apie 10 mylių augstumon ir ten išbuvo 8 valandas. Šis į stratosferą iškilimas nebuvo tikslu padaryti augstyn kilimo rekordą, bet studijuoti kosminius spindulius, kas mokslininkui Piccard atsiėkti

STREIKUOJA ŠILKO DAŽYTOJAI.

Paterson, N. J. — Su spalio 25 d. sustreikavo veiktis visų šio miesto ir apylinkės ir ryon (dirbtinio šilko) dirbtuvių da-žytojai. Kiek darbininkų streikuojančių su pirma diena buvo apie 15,000. Kadangi streikas dar tebesitęsia, tik... jog į kovos lauką bus išaukta iki 30,000 darbininkų. Piktietininkai yra suorganizuoti gerai ir jie tikisi uždaryti kiekvieną dirbtuvę šioje apylinkėje. Tai bus vienas didesniųjų streikų po to, kai prez. Rooseveltas atsišaukė padaryti kovos paliaubą tarpe darbo ir kapitalo.

Darbininkai streikuoja už pakėlimą algų, sutrumpinimą darbo valandų, garantiją minimum algų ir pripažinimą unijos. Streikas, kaip ir daugelis kitų streikų šiais laikais, nėra švelnus. Piktietininkams priešinai susidurti su mušeikomis, streiklaužiais ir policija. Darbininkų upas tačiau yra geras ir tikimasi streiką laimėti.

GERBUVIO PAGERINIMUI KAMPANIJA.

Washington, D. C. — Pastaruoju metu organizuotai darbininkai veda kampaniją (vąj) už trumpesnes darbo valandas ir geresnį už darbą atlyginimą. Pirmiausia tai atsiekti imamasi automobilių pramonėje, kurios NRA kodas baigsis lapkričio mėnesio pradžioje. Organizuotų darbininkų vadai nori pataisyti kodą taip, kad jis būtų patogesnis darbininkams. Nors paprastai, kai kurios nors industrijos kodas išsibaigia, tai jis pratęsimas be jokių pataisų, bet dabar darbininkų vadai nori, kad tuos kodus pataisius tokia prasme, idant sutrumpinus darbo valandas ir gavus geresnį atlyginimą.

SIAMIEČIAI NORI KARALIAUS.

Bangkok, Siamas. — Tarpe Siamio valstybės karaliaus Pradžipok ir jo valdžios įvyko keletas nesuspėjusių delei daromų konstitucijoje pamainų. Gražiuoju negalėdamas savo valdininkų perkalbėti, karalius pagrasino pasitraukti nuo sosto ir palikti šalį patiems žmonėms valdyti. Pagrasinimas, matyt, į valdžios sferas ir bendrai žmones paveikė taip baimingai, kad dabar jau kyla tiesiog gilus pageidavimas, idant karalius sostą laikytų ir nuo jo nepasitrauktų. Šiuo tarpu karalius gydos Anglijoje, arba apie 7,000 mylių atstu nuo savo karalystės. Pasitarimai su valdžios sferomis vedami telefonais ir kablegramais. Jei sulig naujos konstitucijos karališka jėga bus mažinta — karalius sostą žada apeisti, nepaisant, kaip labai žmonės jo norėtų.

MASKVA NEIGALI UKRAINIEČIŲ.

Moskva. — Ukrainoje yra įsisteigusi organizacija, kurios tikslu yra vesti kampaniją prieš Rusiją Ukrainą išimti iš Maskvos valdomųjų federuotų respublikų. Kadangi toje organizacijoje veikia komunistai ukrainiečiai, tai sulig Maskvos tvirtinimų tai darą Trockio sekėjai, kurie komunizmą maišą su nacionalizmu tendencijomis. Toki komunistai, esą pavojingi so-

viety Rusijos vieningumui. Dar daugiau — jie esą kontrrevoliucionieriai ir reikalingi išnaikinimo. Maskva su pagalba slaptosios policijos ir kitomis priemonėmis tuos komunistus Ukrainoje ir naikina. Bet tu priešų ten yra skaičius toks didelis, kad juos visus išnaikinti labai sunku ir tiesiog negalima.

VANAGAITIS LAIMEJO BYLĄ PRIES „NAUJENAS“.

Chicago, Ill., spalio 29 d. (Telegrama „Tėvynė“). — Kompozitorius Vanagaitis laimėjo bylą prieš „Naujenas“. Prieškesijai teisėjai priteisė „Naujenas“ sumokėti Vanagaičui \$500 už šmeižimą jo vardo. Vanagaitis gynė advokatai Ollis, Vasiliauskas ir Mulks. Lietuviai sekė bylą dideliu susidomėjimu. Amerikonių spauda plačiai aprašė. — Margutis.

Kelios dienos atgal pastebėjome „Naujienose“ pranešimą, kad minėta byla pradėta nagrinėti. Iš tų pranešimų buvo žinoma tiek, kad teisėjas Davis patvarkęs, jog straipsnis, del kurio „Naujienos“ buvo apskųstos, esąs „libel per se“ ir todėl džiūrei nereikia spręsti kaltės klausimo. Pagaliau teisėjas patvarkė kad apskųstieji gali kovoti tik del reikalaujamo atlyginimo sumažinimo. Vanagaitis reikalavo iš „Naujienų“ \$25,000 atlyginimo. Augščiau paskelbiama telegrama nusako, kad byla laimėjo p. Vanagaitis, gaudamas pripažinimą \$500 atlyginimo.

TRUMPOS ŽINELĖS.

Milwaukee, Wis. — Spalio 29 d. čia prasideda A. & P. (Atlantic and Pacific) maisto krautu-

Iš Lietuvos

DIDELIS KALTINIMO AKTAS.

Klaipėdos krašto priešvalstybinių gaivalų byloje kaltinamasis aktas jau baigtas rašyti. Jis sudaro apie pusšesto šimto mašinėlė rašytų puslapių. Šis didelis reikšmės turintis kaltinamasis aktas yra spausdinamas spaustuvėje. Tai vertingos medžiagos labai reta knyga, kuri atidarys akis Europos politikos vyrams ir parodys tikrąjį Klaipėdos priešvalstybinių gaivalų veidą.

PREKYBOS INSTITUTAS KLAIPĖDOJE.

Spalių mėnesio 2 dieną Klaipėdoje buvo iškilmingai atidarytas pirmasis Lietuvoje prekybos institutas. Šis institutas prilygintas augštajai mokyklai. Ligi šiol institutui užsirašė 193 studentai. Jame mokslas tęsis apie 3 metus. Tuo būdu, dabar Lietuvoje jau yra 4 augstosios mokyklos: Vytauto Didžiojo universitetas, žemės ūkio akademija, Kauno konservatorija ir naujasis prekybos institutas Klaipėdoje.

IR SKIPTIS PASIRIŽĖS SKRIST Į P. AMERIKĄ.

Ats. av. lieutenant Adomavičius ir Laisausko sumanymas skristi į Pietų Ameriką kaskart kelia vis didesnio susidomėjimo. Patyrimė, kad užsienio lietuviams remti draugijos pirmininkas adv. Skiptis to skridimo iniciatoriams pareiškė, kad jis yra pasirijęs atlikti tą kelionę.

vių darbininkų streikas, kuris palies ir kitus miestus, kur yra minimos organizacijos krautuvių. Clevelande jau sustreikavo 300 krautuvių darbininkai.

Washington, D. C. — Praeitą savaitę naujos mados, taip vadinamas „streamline“ traukinys sumušė visus traukinių istorijos rekordus, iš San Francisco į New Yorką atvažiuodamas bėgė 65 valandų ir 55 minučių. Dabar tokių traukinių bus budavojama ir daugiau — net septinioms skirtongoms geležinkelio kompanijoms, kuriam tai tikslui valdžia teikia \$2,700,000 paskolą.

New York, N. Y. — Long Islande šiemet labai gerai užderėjo bulvės, kurių priekasta apie 100,000 bušelių daugiau, negu paprastai. Šitą perviršį žada supirkti valdžia ir vėliau tas bulvės išdalyti pagalbos reikalingiems bedarbiams.

Berlynas. — Nacių partijos ekonomiškas skyrius skelbia, kad Vokietijoje maistas pradėjo žymiai brangti. Vyriausybė tačiau rengiasi imtis priemonių, kad žmonėms tame reikale kiek palengvintus: maistui, vilnai, muilui ir kitiems produktams rengia cheminius substitutus. Žinovams tačiau atrodo, kad su tais substitutais žmonėms bus tikras vargas.

Londonas. — MacDonald, Anglijos premieras, sako, kad šiuo tarpu pasauly esąs apsislabavęs karo stovis. Bet jei dauguma žmonių remtų valstybių taikingumą žygius, tai taiką būtų galima užtikrinti.

KOKIE DAR VYTAUTO DIDŽIOJO MUZEJAMS STATYBOS DARBAI ŠIAIS METAIS BUS ATLEKAMI.

Vytauto D. kom. sąryšis su nugriovimu senojo medinio muzėjaus pastato, nutarė šiais metais nutinkuoti muzėjaus fasadą iš Duonelaičio gatvės. Šiems darbams atlikti buvo paskelbtos varžytinės, kuriose darbus padėmė atlikti rangovai br. D. ir G. Ilgovskiai, pasiūliusieji pigiausią kainą. Pagal šią kainą fasado šiemetiniai tinkavimo darbai kainuos per 42,000 litų.

MISKO MEDŽIAGOS APDIRBIMAS VALDŽIOS RANKOSE.

Yra informacijų, kad visą miško medžiagos apdirbimą kaip vietas, taip ir eksporto reikalams, projektuojama visiškaiperleisti valdžios žinion. Tuo būdu, ateity visa medžiaga bus perdirbinėjama valdiškoje lentpiuvėse, arba jos dalis atiduodama privačioms lentpiuvėms už nustatytą atlyginimą.

ŠILTOS VASAROS ŠPOSAL.

Šiaurės Lietuvoje kai kurių kaimų ukininkai rugius sėjo ant rugų syk, nes, esant sausoms, rugiams iškirto kirminai. Šiauliu apskr. ir kt. prinoko avietės. Kaune antrusyk prinoko braškės.

Nuteisė Vaclovą Sidzikauską

Jau kuris laikas, kai Lietuvos visuomenė buvo susidomėjusi buvusiojo Lietuvos ministerio Berlyne ir Londone Vaclovo Sidzikausko byla. Ši byla buvo sprendžiama Kauno Apygardos Teisme, spalio 6 dieną. Tarp liudininkų buvo pakviesti ir Lietuvos ministeris pirmininkas Juozas Tubelis, ministeris Lozoraitis, įgaliotas ministeris Šaulys, buvęs ministeris Dr. Zaunius ir keli kiti žymūs asmenys. Kai kurie svarbesnieji liudininkai buvo klausinėjami uždaromis durimis ir todėl nežinomi jų pareiškimai teismui. Viešai liudijusieji labai teigiamai atsiliepė apie Sidzikauską, kaip gabi, darbštų, teisingą žmogų ir lietuvių patriotą.

Vaclovas Sidzikauskas buvo

kaltinamas, kad budamas Lietuvos ministeriu Berlyne pasisavino Lietuvos generalinių ar garbės konsulų pinigus, skirtus Lietuvos labdarybės tikslams. Tačiau teisme Sidzikauskas kaltu neprispazino, o konsulai nei vienas nepateikė jokio civilinio ieškinio. Pats Sidzikauskas tvirtino, kad visi konsulai yra vokiečiai ir jam keršija už tai, kad jis gynė Lietuvos bylą su Vokietija Haagos teisme. Tačiau teismas po ilgo pasitarimo pripažino Sidzikauską kaltu ir nubaudė 6 mėnesiams paprastojų kalėjimo, bet nuo bausmės atleido, jeigu per 3 metus nenukens. Girdėti, kad Sidzikauskas ir jo advokatas šiuo teismo sprendimu yra nepatenkinti ir rengiasi skustis augštesniems Lietuvos teismams. Tsb.

Kaip Lenkai Ruošiasi Vilniaus Kraštą Kolonizuoti

Lenkų politikai pagaliau įsitikino, kad Vilniaus krašto dvarai jau daug mažesni lenkinimo darba varo negu jiems buvo pasakyta. Šį dalyką pastebi ir patil lenkų spauda. Dažnai jų laikraščiuose keliamos mintys, kad Vilniaus krašto dvarus reikia išporceliuoti, o pačius dvarininkus reikia pakeisti jaunesniais ir energingesniais žmonėmis.

Iš pradžių Vilniaus krašto lietuviams tokie balsai atrodė džiuginanti. Tačiau juo toliau tuo labiau jais nusivilta, nes sužinota, kad to krašto dvarų porceliacija lietuviams ir gudams bus daug skaudesnė, negu dabar skaudūs dvarai. Itakingesnieji lenkų sluoksniai prisipažįsta, kad jau esąs parengtas galutinas kolonizacijos projektas. Tuo projektu, išporceliuotų dvarų žemės bus išdalintos Lenkijos miestų bedarbiams, vienai šeimai vidutiniškai po 12 hektarų. Jie bus apgyvendinti grupėmis po keliolika šeimų, kad galėtų lengviau vietiniams krašto lietuviams atsispirti. Savo ukių įsikurimui kolonistai iš valstybės išdo kiekvienas gausiąs po 5,000 zlotų. Vadinasi, vieno kolonisto apgyvendinimas išdui kaštuos apie 11,000 litų, nes dvarininkams už žemes valdžia užmokės.

Ko lenkai siekia tokia kolonizacija? Jie kolonistus nori pa-

daryti oliausiai lenkų šovinistinės politikos rėmėjais. Jie turės vykdyti lietuvių nutautinimo darbą. Vilniaus krašto lietuviams ruošiamoji kolonizacija yra didžiausia skriauda. Ir dabar lietuviui daugiausia yra mažazemiai, o gyvosios jėgos turi daug. Tačiau jos neturi kur išnaudoti, nes fabrikai ir kitokios įmonės yra Lenkijos gilumos miestuose. Štai del ko Vilniaus krašte viešpatuoja nuolatinis skurdas, vargas ir badas. Senieji to krašto gyventojai lietuvių gerai supranta ruošiamos kolonizacijos pinksles. Jie per papilnas, per savo susirinkimus šaukia: „Mes alkani, mums patiems žemės reikia“. Tačiau jų balso lenkai neklauso ir lietuviškas žemes ruošias dalinti atėjunams.

Vilniaus krašto lietuvių dar gerai atsimeina rusų valdžios kolonistinę politiką, kada iš nusiginusių ar nusikaltusių dvarininkų buvo surinkami ar atimami dvarai ir dalinami žemės sklypai iš Rusijos gilumos atgaleptiems burliokams. Tą pat nori dabar lenkai daryti. Draugė su Lietuva atgavę savo politinę nepriklausomybę lenkai, matyti, greitai pamiršo ir jiems rusų darytas skriaudas. Jie dabar dar didesniais skriaudais daro okupuotam Vilniaus krašte. Tsb.

Dabartinis Lietuvos Išdo Stovis

Nežiurint visame pasauly dar tebesiausiančios sunkios ekonominės krizės, Lietuvos valstybės išdo stovis, palyginti su kitomis tokiomis pačiomis, kaip Lietuva valstybėmis, yra dar visiškai neblogas. Jau dabar yra paskelbti vieši daviniai, iš kurių galima matyti, kad Lietuva sunkaus ekonominės krizės laikus pergyvena ir stengiasi juos sekmingai nugalėti.

Šiais metais per pirmąjį pusmetį Lietuvos valstybės išdo yra gauta 114 milijonų litų pajamų, o praėjusiais metais per tą patį laiką buvo gauta 10 milijonų litų. Tuo būdu šių metų valstybės pajamos yra 8 milijonais litų didesnės už praėjusius metus. Jos padidėjo daugiausiai todėl, kad padidėjo mui tai už įvežamas už užsienių prekes.

Nors šiais metais bendroji

pajamų suma yra žymiai didesinė už pernykščią, bet vis delto yra ukių šakų, kur išdo pajamos šiek tiek sumažėjo. Beveik 10% sumažėjo pajamos ir iš degtinės monopolio.

Valstybės išdo išlaidos šių metų pirmame pusmety, yra beveik tokios pačios, kaip ir pernai. Butent, praėjusiais metais išviso išleista 111,3 milijonai litų, o šiais metais — 111,9 milijonai litų. Tuo būdu praėjusiais metais proporcingai imant, išlaidos buvo apie 5 milijonus litų didesnės už pajamas, o šiais metais pajamos daugiau, kaip 2 milijonais litų yra didesnės už išlaidas.

Iš šių viešų davinų galima spręsti, kad šiais metais Lietuvos valstybės išdo stovis yra žymiai geresnis, negu praėjusiais metais tuo pačiu laiku. Tsb.

J A U N I M O K E L I A I

Susivienijimo Lietuvių Amerikoje Jaunuolių Skyrius

Kol jausmas, o broli, sėk pasilio grūdus
Ir dirvos nepelisk! Tuomet, kada jausi,
Kaip kama ima stungi, dvasia jau susidoms.
Vėlu juk prie darbo: nė sėsi, nė žaisi.

Kol dega krosnis, šventa ugnis toli.
Kur trankia prie darbo ir duoda tiek vieko.
Jei moka ir silpnas net mūšino stoli.
O dirb, idant neitų ugnis ta ant nieko!
Dr. V. KUDIRKA.

Krepšiasvydė

Kaip bendrai jaunimui, taip ir suaugusiems žmonėms labai patinka žiemos sezono žaismė krepšiasvydė (basket ball). Pas amerikonus šita žaismė yra pirmoje vietoje žiemą. Svetimtaucių jaunimas šios žaismės turi nemaža profesionalių jautų. Jauktus palaiko netik sporto draugijos, klubai, bet net parapijos.

Krepšiasvydės žaismė yra labai graži ir žiūrėtoją begaliniai jaudinanti. Šia žaisme ir Amerikos lietuvių jaunimas yra nemažai susidomėjęs ir per visą Ameriką yra nemaža lietuvių krepšiasvydės jautų. Yra jų keičiamos vyčių organizacijos, nemaža jų turi lokaliai jaunimo draugijos. Kai kurie jų jautų jau nebogai ir pasilaiko bei lietuvių gražiai pagarsina.

Savu laiku, keli metai atgal, ir mūsų organizacijos jaunimas buvo šia žaisme užsidegęs. Tuomet jau keletą krepšiasvydės jautų turėjome ir jie kolonijose suvaidino nemalną rolę Susivienijimą ir lietuvių garsindami. Bet šiuo laiku, matyt, tas karštasis upas jau yra perdegęs. Mums šiuo laiku net nežinoma, ar mūsų kuopose yra bent vienas krepšiasvydės jautas. Jei yra — prašome atsiiepti.

Pagalau, jei ir būtų keletas to sporto jautų Susivienijime — mums vistiek dar išrodyti, kad kaip tarpe jaunimo, taip ir tarpe suaugusių narių kuopų yra nemaža apsilėidimo. Mes, turėdami apie keturis šimtus kuopų visoje Amerikoje, galėtume bent šimtą tokių jautų turėti!

Krepšiasvydės jautko įsteigimui nėra būtina užsiimti vien jaunuolių kuopoms (nors joms šiame reikale priklauso pirmenybė). Jį galėtų įsteigti bile SLA kuopa, kur tik yra lietuviško jaunimo. Kuopos tikslu galėtų būti suorganizuoti tą sportą mylinčio jaunimo grupę, gauti mokytoją ir, išmokius jaunuolius gerai žaisti, taip sakant, su jais bizniavoti: rengti kad ir su svetimtaucių jautkais rungtynes ir tuo progauoti SLA vardą pirmoje eilėje, ir bendrai lietuvius. O bizniavoti yra kuo, nes į krepšiasvydės rungtynes (rengiant drauge ir šokių) žmonių lankosi daug. Sutraukus gi daug žmonių — pasidaro pelno ir yra proga kolonijai lietuviams pagarsinti apie Susivienijimą Lietuvių Amerikoje. Yra, tokiu būdu, proga ir daugiau naujų narių gauti, ypač jaunimo.

Krepšiasvydės jautkus steigti šiam sezonui dar nepervėlu. Mes patartume pirmoje eilėje jaunuolių kuopoms, o po draugai mums gyvenime daug kuo padeda. Bet geriausias mokančio skaityti žmogaus draugas-pagelbininkas, tai gera knyga.

Knyga mums rodo kelią į gyvenimą. Ji mus moko gero. Ji mums nurodo kas yra bloga. Ji mus veda į skaistesnį, gražesnį gyvenimą. Ji rodo tokius kelius, kuriais eidami negalime paklysti.

Pamilk Knygą!

Jaunuoli, pamilk knygą. Pamilk tą savo busimą geriausią draugą.

Mes, kartais, turime gerų draugų. Tie draugai mums gyvenime daug kuo padeda. Bet geriausias mokančio skaityti žmogaus draugas-pagelbininkas, tai gera knyga.

Knyga mums rodo kelią į gyvenimą. Ji mus moko gero. Ji mums nurodo kas yra bloga. Ji mus veda į skaistesnį, gražesnį gyvenimą. Ji rodo tokius kelius, kuriais eidami negalime paklysti.

Pamilk gerą knygą. Su ja niekuomet nesiskirk. Į ją visuomet žiūrėk ir skaityk. Ji tave neapvils. Ji tau padės kad ir iš didžiausių pinkių išsisukti.

Tiesa, kaip visokių žmonių, visokių draugų, taip ir knygų yra visokių. Kai kurios knygos parašytos pakla valia — jos kaip ir blogi žmonės, kaip blogi draugai tave klaidina. Bet išskirk grūdus iš pelų — pasirink gerą knygą. Tik ją savo draugu pasirink. Jei pats to padaryti nemoki — pasiklausk tų, kurie geriau už tave žino; pasiklausk senesnių-mokyty žmonių. Jie tau parodys, kuri knyga tavo draugas.

Aš žinau daug žmonių — pasaulio garsenybių — kurie seniau buvo toki

jauni, kaip ir jūs jaunuoliai. Jie savo geriausiu draugu laikė gerą knygą. Tie žmonės delto užkopė į pasaulio viršunes. Jie nuveikė didelius žmonių darbus. O taip buvo todėl, kad jie klausė patarimų savo geriausio draugo-knygos. Kad jie ejo tais keliais, kuriuos jiems knygos ro-dė.

Pirmas su gera knyga susipažinimas, taip kaip širdžiai artimo meilužio ar artimos meilužės sutikimas. Atvertus geros knygos puslapį — tave jaudena. Tau pasakoja tokias meilė melodijas, kurių besiklausydami, kartais, tirpti jaudėsiu, sielos pakilimu. Knygos pradžia buvo, yra ir bus romantiška. Kas knygą išrado — žmonėms akis atidarė. Kas knygą skaito — visą žino. E, nebereikalo mes, lietu-viai, ir gražių priežodžių apie knygą ar jos skaitymą turime: „Kas skaito-rašo — duonos nepraso.“

Susimylėk su knyga. Su gera knyga. Jei ne dabar, tai gal kuomet nors tau nereiks pas kitus duonos prašyti.

Jaunuoli, pamilk gerą knygą!

Filosofas.

Mažamečių Kampelis

Tėve, paskaityk šias pasakėles savo vaikučiams.

SKRUDŽĖS

Sakoma, buk kitą sykį ir skrudžės buvusios žmonėmis ir gyvenusios iš žemdirbystės. Nepatenkintos savo darbų pasėkmėmis, jos vis žiūrėjo į savo kaimynų darbus, kur augo gražūs javai, ir prie kožnos progos vogė tuos vaisius ir nešė juos į savo sandėlius. Pagaliau toksai jų godumas taip įsipyko Dievui, kad jis tuos žmones-skrudžes pavertė į paprastas skrudžes. Bet nors jų išvaizda ir persimainė, — jų prigimtis pasiliko ta pati. Ir taip skrudžės iki šiai dienai mėgsta vaikštinėti po svetimus laukus, rinkti grūdus ir kitokius svetimo truso vaisius, ir nešti juos į savo sandėlius.

Nors ir nubausi vagį, visvieną neiš-naikinsi jo nelabų palinkimų.

MARYTĖ PADĖJĖJA.

Parėjo Marytė iš mokyklos ir sėdosi skaityti. Motina tarė: — Marytė, einam padėsi man vakarienę pagaminti.

Nuėjo Marytė į virtuvę vakarienės su mamyte gaminti. Mamytė puoduskaitė, Marytė bulves skuto; viską, kas tik reikia mamytei padėjo.

Po to susirinko visa šeima. Visi pavakarieniavo. Marytė padėjo mamytei valgius ant stalo sunešti. Pavalgius, padėjo indus suplauti.

Tik viską padarius, vėl atsisėdo skaityti, pamokas mokyti.

Mamytė todėl ir džiaugiasi Maryte. Sako: — Marytė — gera mano padėjėja.

SERNAS IR LAPE.

Sernas galando savo iltis į medį miške. Tuo tarpu jį užėjo lapė. Prisiartinus prie šerno, lapė tarė:

— Kamgi tamstėle tai darai? Medžiotojų šiandien nesigirdi ir, kiek matos, jokio pavojaus nėra!

— Teisybė, mano kaimynėle, — atsakė jai sernas. — Bet tu žinai, kad man gali prireikti mano iltių, kada mano gyvenybė atsidurs pavojuje. O ar bus laikas galąsti iltis pavojaus valandėje?

Visuomet buk prisirengęs.

K I Š K I S

Kiškis guli ant dirvonu,
Guli be žipono.
Kiškis begulėdams
Aplink save dairo:
„Ar iš balos tas gražumas
„Mano prigimimo!
„Apskrita burnytė,
„Perskelta lupyte,
„Ar iš balos tas gražumas
„Mano prigimimo!
„Vilnelės pilkos,
„Žiba kaip šilkas.
„Ar iš balos tas gražumas
„Mano prigimimo!
Vėjelis pakilo,
Krumai sujudėjo;
Išsigandęs kiškis
Į mišką dulkėjo...“

PRIEŽODŽIAI
Ko Jonukas neišmoks, to ir Jonas nemokės.
Tarp dviejų anklių vaikas be nosies.

Motinos Ieškant

Edmondo de Amičio Apsaka.

(Tąsa)

Markas ėjo keturias-penkių dienas — ištisą savaitę. Berniuko pajėgos greitai pradėjo eiti mažyn. Kojos buvo sukruvintos. Pagaliau, vieną vakarą, saulei besileidžiant, jam pasakė:

„Takumanas jau tik už penkių mylių nuo čia.“

Išgirdęs tai, berniukas suriko iš džiaugsmo ir pradėjo eiti skubiau. Išrodė, lyg kad jis būtų atgavęs išsekusias jėgas. Bet tai buvo tik trumpas apsvylimas. Staiga Markas visai apilso ir krito šaly kelio, prie griovio. Bet jo širdis džiaugsmingai plakė. Dangus, išsagstytas skaisčiomis žvaigždėmis, niekad jam neišrodė toks gražus. Atsigulęs ant žolės, Markas svajojo. Jis manė, kad gal tuo pačiu laiku ir jo motina į tas žvaigždes žiuri. Jis ramiai kalbėjo: „Motinėle mano! Kur tu? Ką tu dabar veiki? Ar tu galvoji apie savo sunų? Ar tu bent pamanei apie savo Marką, kuris jau taip arti tavęs?“

* * *

Nelaimingas berniukas! Jei jis būtų žinojęs, kas tuo pačiu laiku dėjos — jis būtų dėjęs visas pastangas, kad keliomis valandomis motiną pasiektų. Jo motina tuo momentu gulėjo apsirgusi apatiniam kambarėly nedideliuose poniškuose namuose, kur gyveno Mekinezų šeima, kuri Marko motiną labai mylėjo ir jos likimu buvo neapsakomai susirūpinusi, kad ji pagyty. Vargšė moteris jau sirguliuvo tuo laiku, kai Mekinezas staiga turėjo iš Buenos Aires išvažiuoti ir ne kiek nepasveiko nuo gero oro Karduvoje. Paskui, tačiau, negaunama atsakymo savo laiškamams nei iš vyro, nei iš giminių, tartum kokią nelaimę nujausdama, gyvendama nuolat baimėje ir nežinodama, ar važiuoti namo, ar ne, ir laukdama kasdien nelaimingų žinių, ji labai sublogo. Pagaliau pasireiškė labai sunki liga. Per penkioliką ištisų dienų ji nesikėlė iš lovos. Norint išgelbėti jos gyvybę, būtina reikėjo daryti jai operaciją. Ir lygiai tuo laiku, kai Markas šaukėsi savo motinos, prie jos buvo šeimininkas su šeimininke, kurie meliailai jį įkalbinėjo duotis daryti operaciją. Bet ji, verkdamas, spyrėsi. Jau savaitę pirmiau buvo pakviestas iš Tukumano geras gydytojas. Bet veltui.

„Ne, ponuliai, — kalbėjo ji, — neapsimoka. Nebėr jėgų išturėti — numirčiau beoperuojant. Geriau leiskit man taip numirti. Man jau neberupi gyvenimas. Viskas jau pabaigta. Geriau mirti pirma, negu sužiniosiu, kas atsitiko su mano šeima.“

Šeimininkai prieštaravo. Jie tikino, kad ji nenustotų drąsos, kad gausianti atsakymą į laiškus, kuriuos neseniai buvo išsiuntusi tiesiog į Dženovą, kad leistųsi operuoti bent del vaikų. Bet vaikų priminimas jai tik didino baimę, kurią jautė senai. Girdėdama šiuos žodžius, ji pradėdavo verkti:

„Vaikučiai mano, vaikeliai! — sušukdavo ji, suverdamas rankas. — Gal jau nebėra jūsų! Todėl geriau ir man numirti. Ačiu jums, ponuliai! Širdingai ačiu! Bet geriau numirti. Ačiu tamstoms už tiek rūpesčių. Bereikalo užporyt grįžta daktaras. Noriu mirti. Toks jau mano likimas, kad čia numirčiau. Esu mirčiai prisiruošusi.“

Ponai tuomet vėl imdavo raminti ją ir kartoti:

„Ne, taip nekalkėk.“

Jie paimdavo ją už rankos ir įprašinėdavo.

„Bet ji tada pavargusi užmerkėdavo akis ir užmigdavo. Šeimininkai su pasigalėjimu žiūrėdavo į šią stebėtiną moterį, kuri, norėdama pagelbėti šeimynai, taip toli atvyko nuo savo tėvynės. Ir ji tiek iškentėjusi, nors tokia dora, tokia gera, tokia nelaiminga.“

* * *

Sekamą anksty rytą su ryšeliu už pečių, palinkęs ir raišiuodamas, bet likimas Markas ėjo į Tukumano miestą. Tai vienas jaunųjų ir turtingųjų Argentinijos miestų. Jam pasirodė, kad jis vėl pamatė Karduvą, Rosarijų ir Buenos Aires. Buvo tokios pačios begalinės gatvės, tokie pat žemučiai balti namai. Bet visur buvo matyti nauji gražūs langai. Visur kvepėjo oras. Buvo nuostabi šviesa, skaisčius gilus dangus, kokio niekad nebuvo matęs nė Italijoje.

(Daugiau bus)

:: Užsienio Lietuviai ::

Rašo Karolis Vairas.

Tokia antrašte pasirodė mūsų knygų rinkoje ats. majoro Petro Rusecko nedidelė knygutė („Užsienio Lietuviai“, parašė Petras Ruseckas, Kaunas, 1934 m.), išleista Draugijos Užsienio Lietuviams Remti. Nedidelę knygutę bandoma risti didelį ir įspėjusį jau klausimą, vadinasi klausimą tų 40% visų lietuvių, kuriuos likimas išvedė iš gimtojo krašto ir apgyvendino toli nuo tėvynės.

Nežiūrint to, kad mūsų išeivija sudaro beveik pusę visos lietuvių tautos, vis tik nedaug sulginamai težinoma apie lietuvius užsienio, apie jų kovas už duonos kąsnį, už išsilaukymą lietuviams. Neseniai pasikalbėjime su vienu visuomenininku teko užgirsti jį pastebėjus, kad Lietuvoje „vidutiniškas pilietis daugiau žino apie eskimosus, ne kaip apie Amerikos lietuvius...“ Gal ir per daug pasakyta, tačiau neneigsime, kad jo žodžiuose yra geroka teisybės doza. Ir šitaip yra dalinai delto, kad mūsų periodinėje spaudoje nepasireiškė dar didesnio noro visapusiškai nušviesti mūsų išeivijų gyvenimą, neatsirado žmonių, kurie sistematškai sektų tą gyvenimą ir tiksliai informuotų apie jį Lietuvos skaitytojus. Ligi šiol, atseit per 16 metų nepriklausomo gyvenimo, nebuvo nieko rimtesnio padaryta, kad susipažinti su tais „40% visų lietuvių“, kad sudaryti tvirtesnius ryšius netikslu palaikyti idėjinius santykius, bet ir tikslu plėsti ir stiprinti ekonominius santykiavimus. Tokį gestą Amerikos lietuviai nekartą rodė, nekartą iš šios pusės, iš Lietuvos, jie girdėdavo ne paraginimą, bet indiferentiškumą. Apie tai gal teks kitu kartu kalbėti.

Jei mūsų išeiviai, ypatingai Amerikos lietuviai, visados domėdavosi Lietuvos gyvenimu ir niekeno neraginami atsiliepdavo į kiekvieną svarbesnį to gyvenimo reikalą, tai reikia sveikinti ir šiandien jau veikiančias Lietuvoje pačių Lietuvos žmonių pastangoms visai neseniai dar sudarytas visuomeninio pobūdžio organizacijas išeivijų reikalams svarstyti ir risti. Aš čia turiu galvoje Draugiją Užsienio Lietuviams Remti.

Kad tokia draugija atsirado vos užpėnai, t. y. keturioliktą Lietuvos nepriklausomybės metais, o ne anksčiau, sakysim kad ir tuoj po karo, kalti yra ir patys išeiviai, ypatingai tie jų, kurie grįžo į Lietuvą. Jie net savo interesais nepasirūpino, ligi šiol dar neįkūrė jokios savo organizacijos, kuri juos ristių ir padėtų jiems orientuotis ir tvarkytis visai naujose jiems gyvenimo sąlygose, kuri padėtų jiems išnaujo įsikurti. Jei jie, buv. išeiviai, nepasirūpino savo artimiausiais reikalais, tai aišku, kad nebutų tikslu barti juos už tai, kad nesigilino į tolimesnį reikalą, vadinasi į ryšius su pasilikusiais dar užsienio broliais. Šitą vaidmenį tenka suvaidinti pačių Lietuvos žmonių sumanytomis ir vedamoms įstaigoms.

Kas nežino mūsų rašytojo, „Knygnešio“ redaktoriaus, Petro Rusecko, kas nežino jo patriotiško nusistatymo, didelio darbingumo ir entuziazmo? Tikrai šitos jo autoriškos savybės ir išaiškino mums jo knygoje taip ryškiai išdėstytus Draugijos tikslus. Kad jis yra netik beašiškas įvertintojas išeivijų vaidmens karo ir pokarinio Lietuvos atsistatymo metu, bet ir tartum visos Lietuvos vardu dėkoja mūsų išeivijai už jos suteiktą ir medžiaginę pagalbą Lietuvai, parodo jo atpasakoti Amerikos lietuvių nuopelnai, didžiam karui iškilus ir karui pasibaigus (14—20 pusl.). Rods, čia įsakiu jį mimi Tėvynės Mylėtojų Draugiją, apvainikavusią savo veiklą, išleisdama Dr. Vinco Kudirkos Raštus. Juk net nepriklausomose Lietuvoje dar neatsirado nei draugijos, nei firmos, kurios drįstų tokiu pat užsimojimu patiekti mums Kudirkos raštų antrą laidą, nes pirmoji jau išsibaigė, o to mūsų atgijimo korifėjas raštų reikalingi yra ir mūsų mokyklų jaunimas ir sodžius. Kitų draugijų autorius nemini, ir tiksliai daro, nes negi visas teisingai įvertinsi, žiūrėdamas iš tolo, atstumo ir laiko atžvilgiais, o ir reikėjo atsižvelgti tų rėmelių, kokių teikia nedidelė brošiura. Autorius teisingai ir gražiu beašišku pasterbi, kad:

„Lietuvos kovose del nepriklausomybės Amerikos pripažinimas buvo didžiausias reikšmės, tas gi yra beveik išimtinai Amerikos lietuvių, mūsų brangių išeivijų, nuopelnas, didžiausia jų savo tėvynės parama. Ir jeigu ne didžiausias Amerikos lietuvių pastangos, ne jų milijonai, pasirūpinimas, aukos, ne jų pralietas Vakarų fronte kraujas, Lietuvos nepriklausomybė mums būtų nepalyginamai brangiau atsiėjusi. Šiame dideliame žygy Amerikos lietuviai parodė save tikrais savo tautos, savo tėvynės sunumis ir dukterimis.“

P. Rusecko knygos tikslas ne tą pripažinimą reikšti išeiviams už jų tėvynės meilę, už darbingumą, sumanumą. Jos tikslas — sužadinti Lietuvos visuomenę, kad ji susirūpintų savo tautos išeivijų bukle, kad ji padėtų suvienyti viso pasaulio lietuvius, kad, to pasiekus, „suvirtintų

ir visa mūsų tauta“. Knygutė, kaip autorius pastebi „įvado žody“, apima beveik visą užsienio lietuvių klausimo kompleksą ir jai lemta skinti ke- lią Draugijos (D. U. L. R.) ruošiamam spaudai „Metraščiui“, o vėliau ir kitiems leidiniams užsienio lietuvių reikalais.

Knygą sudaro šie skirsneliai: susirūpinkime išeivybe; kitų tautų išeivybė; mūsų išeivybės pradžia; kryžiaus keliais; buvusių Lietuvos valdovų įnoriai; išeivybė žiemų Amerikos; dideli Amerikos išeivijų nuopelnai; didžiam karui iškilus; karui pasibaigus; kiti mūsų išeiviai; išeivybė ir tautos išsilavinimas; išeivybės blogumai; kodėl pavėlavome; sužadinkime visuomenę; susiraskime ir susiskaitykime; už neprik. Lietuvos sienų 40% visų lietuvių; medžiagiški tautos ryšiai; kaip darbus organizuoti; steigkime žemės ukio kolonijas; darbo nurodymas; išeivijų globojimas; mokyklos išeiviams ruošti; lietuvių namai; vaikai ir jaunimas; neapsileiskime, bet ir kitų nesiskrausime; viso pasaulio lietuvių diena; viso pasaulio lietuvių kongresas; senosios Lietuvos lietuviai; ko siekia D. U. L. R.; stokite į D. U. L. R. ir steikite skyrius.

Draugijos Užsienio Lietuviams Remti valdybą sudaro šie asmenys: pirmininkas, žinomas visuomenininkas, buv. Dr. K. Griniaus kabineto narys adv. R. Skipitis; vice pirmininkas — O. Kairiukštieņ, Užs. Reik. M-jos tarnautoja; išdininkas — L. Šaulių Sąjungos veikėjas V. Daudžvardas; sekretorius — maj. P. Ruseckas; nariai: gerai amerikiečių žinomas prof. Mykolas Biržiška, „Trimito“ redaktorius J. Kalnėnas, Kauno Ligonų Kasos valdytojas K. Kasakaitis, kan. prof. F. Kemešis. Dabar prie draugijos organizuojama dar patariamoji taryba, kurion jėis Lietuvoje apsigyvenę buv. amerikiečiai.

Iš paskutinių skirsnelių matome, kad knyga „Užsienio Lietuviai“ yra propagandinis Draugijos leidinys, — taip ir reikia: gražūs tikslai ir siekimi turi būti propaguojami ir reklamuojami, jokia graži idėja neprijgo žmonijoje be propagandos. Jei man būtų leista, aš dar pridėčiau knygos gale Draugijos statutą ir visas instrukcijas skyriams steigti, po to išplatintū tos knygutės bent 300,000 visoje Lietuvoje ir užsienio, kad sudarytų visas tinklas kilnios draugijos skyrių, kurie siektų viso pasaulio lietuvių tautos vieningumą, kurie padėtų pasaulio lietuviams „netik išlaikyti savo kultūriškas, teisiškas, ekonomiškas ir kitas pozicijas, bet ir užkariauti vis naujas“.

Kaip kiekvienas darbas, taip ir šis susilauks puolimų. Neseniai jau puolė vienas savitraštis Amerikoje, įspėdamas amerikiečius, buk D. U. L. R. pasinešanti išnaudoti amerikiečius, rinkti jų tarpe aukas kolonijų steigėjams ir patardamas ieškoti draugijai lėšų Lietuvoje, ne Amerikoje. To laikraščio puolami ir atskiri D. U. L. R. valdybos nariai. Mums aišku, kad ir tas laikraštis, susipažinęs su entuziazmu, kuriuo draugijos valdyba dirba ir kuriu Lietuvos visuomenė ją remia, arčiau patyręs draugijos tikslus ir jau atliktą darbą, nebandytų sudaryti visuomenėje nepalankią opinią, bet, jei dar nedrįsta padėti darbą dirbti, tai pasakytų „palauksime ir pamatysime“ „Let's wait and see“.

RYTMEČIO BURTAL.

Išviliojau ryto saulę
Iš nakties ramos sidabrų
Ir parodžiau jai pasaulį —
Tyrą, mielą, skaisytą, gražų.

Alpo gėlės pražydėję,
Tavo rankų palytėtos,
Širdys verkė pajauinę —
Vargšės. Verkė užkerėtos.

Išviliojau tave jauną
Iš skaisčių svajų pasaulio
Ir parodžiau, kiek daug laimės
Galim rasti su ryto saule...

J. Samajauskas.

PUIKIOS MINTYS.

Tik širdies sparnai niekad nenuvargsta, nei susinešioja. Visi kiti mirtingi daiktai pasensta ir pranyksta.

* * *

Visos teisybės dvasia yra gėrybė. Viso tikėjimo substancija yra meilė.

* * *

Sielvartas yra degtušas, kurs niekad neužgesta.

* * *

Pesimistas yra asmuo, kurs gyvena su optimistu.

* * *

Gyvenimo ironijos abelnai nešioja sejonus.

J. V. B.

S. L. A. REIKALAI

PROTOKOLAS

SLA. Pildomosios Tarybos Suvažiavimo, Įvykusio Spaliu 11, 12, 13, 14, 15 ir 16 dd., 1934 m., SLA. Centro Raštinėje, 307 W. 30-th St., New York City.

(Tęsa)

52. Sekretorius M. J. Vinikas perskaito surašą suspenduotų narių, kurie priimami atgal į Susivienijimą. Pildomoji Taryba nutarė visus rekomenduojamus suspenduotus narius priimti atgal ir tokiu būdu priimti atgal sekami suspenduoti nariai:

Table with columns: Kuopa, Vardas, Priimtas atgal. Lists names and suspension dates for various branches.

53. Pildomoji Taryba apsvačius esamas sąlygas, vienbalsiai nutarė autorizuoti SLA. Sekretorių M. J. Viniką, kaip savo komisiją iš vieno asmens, priimti suspenduotus narius atgal. Tačiau tokių atgal priimtų narių surašas bus skelbiamas artimiausio Pildomosios Tarybos suvažiavimo protokole.

54. Svarstoma SLA. 177 kuopos, Milwaukee, Wis., narių Vinco ir Genovaitės Staupickų prašymas sureguliuoti jų duokles į apdraudos fondą. Minėti nariai kuomet persikėlė į žemesnius apdraudos laipsnius, tai jiems buvo nustatyta duokles mokėti sulig jų amžiaus persikėlimo laiku. Kadangi SLA. Pildomosios Tarybos ir Seimo yra nutarę, kad persikeldami nariai į žemesnius apdraudos laipsnius duokles moka ne sulig savo amžiaus persikėlimo laiku, bet sulig to amžiaus, kurio buvo įstodami į Susivienijimą ar persikeldami į augštesnius laipsnius, tad nutarta narių prašymą patenkinti ir jiems duokles nustatyti sulig to amžiaus, kurio jie buvo įstodami į augštesnius laipsnius.

55. Svarstoma Kasparo Bumbulio, nario SLA. 38 kp., Brooklyn, N. Y., ligoje pašėlusio išmokėjimo reikalas. Šis narys nusilaužė koją spalio 24 d., 1933 m., tačiau jis pirm to buvo suspenduotas ir nebuvo prisijūta Centrai „Priėmimo atgal blanka“. Tokiaji blanka Centras gavo tik balandžio 10 d., 1934 m., vienok kuopa liudija, kad tokia blanka buvo pasiūta į Centrą pirma, negu narys susižeidė, nors Centras jos negavo, ji dinga pašte. Nuodugniai visą padėti ištyrus, nutarta K. Bumbuliu pašelpą mokėti nuo sausio 5 d., 1934 m.

56. Ido Globėjas S. Mockus raportuoja išmokėjimo pašėlus reikalui, kuris liečia Joną Bartkevičių, narį SLA. 17 kp., Montello, Mass. Kadangi narys sirgo tokia liga, už kurią pašelpa nemokama iki narys gydomas valstijos institucijoje, todėl SLA. Daktarui Kvotėjui rekomenduojama nutarta pašelpą mokėti nuo lapkričio 5 d. iki 16 dienas, 1933 m., ir nuo birželio 16 d. iki liepos 2 d., 1934 m., išskaitant pirmą ligos savaitę, už kurią pašelpa nemokama.

57. Svarstoma SLA. 11 ir 101 kuopų paklausimai, kam mokėti pašelpą ligoje, jei sirgęs narys, dar negavęs pašėlus, atsiduria beprotnamy. Apsvarstus nutarta, kad tokiu atveju pašelpa tegali būti išmokėta pačiam nariui, kuomet pasveiks, o jei narys nepasveiktų, tai tokio nario žmonai, vaikams arba tėvams.

58. Svarstoma Agotos Starulitės, narės SLA. 360 kp., Milton, Mass., ligoje pašėlus išmokėjimas. Ligoje pašelpa neišmokama todėl, kad narė neužsimaldavo tas kuopos sekretorių kuomet susirgo, bet laukė beveik du mėnesius laiko po to. Ligoje pašėlus pareikalavo jau tuomet, kai buvo pasveikusi. Narę gydęs, daktras blankas No. 1 ir No. 3 išpildė rugsėjo 13, o Centras tas blankas gavo spalio 1, 1934 m. Narė gi sirgo nuo gegužės 13 iki liepos 16, 1934 m., tai yra 8 savaites ir vieną dieną. Ligoje pašėlus tokiu būdu jai priklausytų \$98.00. Apsvarstus, prieita išvados, kad susirgusi narė neišpildė konstitucijos skyriaus 20-to paragrafus 24 ir 25 ir tokiu būdu nutarta, kad Pildomoji Taryba negali pašėlus mokėti.

59. Svarstoma Stasio Onusevičiaus, SLA. pavienių kuopos nario iš New York, N. Y., pašėlus išmokėjimo reikalas. Šio nario pašelpą sulaukta del suspendavimo. M. J. Alekna (pavienis narys) rašė Centrai, kad S. Onusevičius jam padavė savo mėnesinius mokesčius už visą metą vasario mėnesį, 1934, bet p. Alekna laikė S. Onusevičiaus mokesčius pas save ilgias kaip mėnesį ir pagaliau jo mokesčius prisuntė sykiu su savo mokesčiais. Del tokio užvilkinimo priisuntimo mokesčių jis skaitėsi

suspenduotas kuomet jis susirgo. Pildomoji Taryba krivule No. 7 nutarė pašelpą išmokėti. Suvažiavimas krivulę vienbalsiai užyrė.

60. Jievai Kazdelavičienė, narė 64 kp., Baltimore, Md., ligos pašėlus neišmokama todėl, kad kuopa neprisiuntė Centrai sirgimo blankų net per du metus. Dabartinis kuopos sekretorius aiškina, kad šios narės blankos buvo užvilktos kartu su kitų ligonių blankomis per buvusį sekretorių J. Milunaitį ir šiame užvilkinime narė nėra kalta. Ji sirgo nuo 21 d. rugsėjo iki 14 d. lapkričio, 1932 m., ir galėtų gauti \$34.50 pašėlus. Šitą pašelpą išmokėti nutarė Pildomoji Taryba krivule No. 6. Suvažiavimas krivulę vienbalsiai užyrė.

61. Elena Gudaitienė, narė 325 kp., Terryville, Conn., prisirašė prie SLA. sausio 6, 1929 m., bet savo aplikacijoje nepažymėjo, kad ji turėjo tik vieną inkstą. Ant No. 1 ligojio blankos daktras liudija, kad ji sirgo ir jai buvo operacija 1922 m. išimtas dešinysis inkstas. Narė dabar serga kairiojo inksto nesveikumis. Pareikalavus faktų narė aiškina, kad ji laike prisirašymo pasakė daktarui, jog jai buvo operacija išimtas inkstas ir kad visi žinojo, kad ji turi tą defektą, bet daktras nepažymėjo ant aplikacijos visai ne per jos kaltę. Šitą reikalą Pildomoji Taryba svarstė krivule No. 10 ir dabar galutinai visą reikalą apsvačius pavesta Daktarui Kvotėjui Dr. J. S. Staneslovui reikalą iširti ir patiekti Pildomajai Tarybai savo raportą ir rekomendacijas.

62. Svarstoma Motiejus Kazlauskas, nario SLA. 215 kp., Poolville, N. Y., pašėlus išmokėjimo reikalas. Ligos pašelpa išmokėta nuo 14 gruodžio 1933 metų iki 22 kovo, 1934 m. Kadangi narys jau gavęs \$23.00 šį metą, tad dabar buvo galima išmokėti tik \$49.00 pilnos pašėlus ir \$18.00 pusę pašėlus, viso \$67.00. Kuopa dabar reikalauja \$18.00, kaip nedaktelėliaus. Apsvarstus palikta Sekretoriui M. J. Vinikui nuodugnai iširti kuopos reikalavimo pamatinumą.

63. Svarstoma L. Lapinsko, nario 60 kp., Grand Rapids, Mich., pašėlus išmokėjimas. Narys sirgo nuo dantų nesveikumo paeinančia liga ir narį gydė dantistas, o ne medicinos daktras. Kadangi dantistai nesiskaito medicinos gydytojais, todėl Pildomoji Taryba neranda galimū pašelpą išmokėti.

64. Natalijai Rodgers, narė 304 kp., Buffalo, N. Y., ligos pašelpa neišmokėta todėl, kad narė ligą paėjo iš muštynių. SLA. 304 kuopa ištyrė šį reikalą ir pripažįsta jai ligos pašelpą nuo birželio 25 iki rugpičio 12 d., 1934 m. Po tam nors ji sirgė, bet ji ejo savo užsiėmimo pareigas ir neužsilaikė kaip ligonei pridera. Sulig kuopos nutarimo ji galėtų gauti \$72.00 ligos pašėlus, t. y. nuo liepos 2 iki rugpičio 12, už 6 savaites. Pildomoji Taryba krivule No. 13 nutarė šią pašelpą išmokėti sulig kuopos rekomendacijos. Suvažiavimas krivulę vienbalsiai užyrė.

65. Svarstoma Marės Zabelskienės, narės SLA. 178 kp., Chicago, Ill., pašėlus ir suspendavimo reikalas. Kuopos pirmininkas B. Valantinas rašo, kad buvęs kuopos sekretorius J. Balčytis paėmė M. Zabelskienės užvilktas duokles be kuopos pritarimo ir bandė išgauti ligos pašelpą del Zabelskienės. Iki šiam laikui Zabelskienė nėra atgal priimta prie SLA., nes ji neprisiuntė priėmimo atgal blankos, nes ji dar nėra pilnos sveikatos. Apsvarstus nutarta pašėlus nemokėti.

66. Svarstoma pasireiškianti nereguliarumai narių suspendavimo. Visą padėtį nuodugnai apsvačius nutarta:

1) Dar kartą įsakyti SLA. kuopų finansų sekretoriams pilnai pildyti SLA. konstitucijos patvarkymus sulig narių suspendavimo už duoklių nemokėjimą. Konstitucijos skyrius 12-tas paragrafas 5-tas narių suspendavimui už nemokėjimą duoklių nustato sekamas taisykles:

„5. — Nariui neužsimokėjus pilnai mėnesinių mokesčių už du mėnesius, Finansų Sekretorius turi pasiūti jam laišką jo vėliausiai žinomom buveinėm surauką prigulinčių nuo jo mokesčių už tą bertainį. „a) Sekančiame kuopos susirinkime Finansų Raštininkas turi prirengti ir perskaityti surašymą neužsimokėjusių narių, pažymint nuo jų priklausancias sumas ir kad nei viena jų nėra apmokėta. Neužsimokėjusieji minėtų mokesčių, tuojaus tame susirinkime skaitosi suspenduotais.“

Šituos konstitucijos nuostatus, be jokių išimčių, privalo pildyti visi SLA. kuopų finansų sekretoriai. Taipgi SLA. kuopų protokolų sekretoriai privalo užprotokoluoti to susirinkimo protokole visus tuos narius, kurie tame susirinkime tampa suspenduotais.

2) Kuopų Pirmininkai gautus iš Centro Raštinės surašus visų už tris mėnesius nemokėjusių ir suspenduotų narių turi perskaityti artimiausiam kuopos susirinkime ir protokolų sekretoriai turi užprotokoluoti, kad tokis surašas buvo skaitytas ir kartu užprotokoluoti tokius suspenduotus narius, kurie surašė įvardyti ir iki tokio laiko dar nėra savo duoklių užsimokėję.

3) Jei kuopų viršininkai šitų konstitucijos patvarkymų ir Pildomosios Tarybos parėdymų nepildys ir jei delto susidarys Susivienijimui nuostoliai, išmonejimais nariams pomirtinėmis ar pašėlus, kurių nebut reikėję mokėti, jei konstitucijos patvarkymai but buvę pilnai išpildyti, tokiu atveju bus laikomi atsakomingsai už tokius išmokėjimus tie kuopų valdybų nariai, iš kurių kaltės ir apsileidimo įstatymų pildyme tokie nuostoliai susidarė.

67. Iždininkas K. P. Gugis skaito savo finansinį raportą, kuris išklašytas ir užgirtas. Raportas sekamas: Mellon National Bank, Pittsburgh, Pa. (Mort. Fund) ----- \$29,835.32 Mellon National Bank, Pittsburgh, Pa. (Dis. Fund) ----- 3,216.95 Mellon National Bank, Pittsburgh, Pa. (Misc. Fund) ----- 800.00 Northern Trust Company, Chicago, Ill. (Mort. Fund) ----- 36,260.25 Northern Trust Company, Chicago, Ill. (Dis. Fund) ----- 1,645.12 Northern Trust Company, Chicago, Ill. (Bal. Clearing Fund) 1,621.97 Continental Ill. Nat'l Bank & Trust Co., Chicago (Expense Fund) ----- 3,407.18 Drovers National Bank, Chicago, Ill. (Misc. Fund) ----- 5,995.60

Viso ----- \$82,782.39 Taupomųjų saskaitų balansas: United National Bank, Mahanoy City, Pa. \$12,923.05 Shenandoah Trust Company, Shenandoah, Pa. ----- 3,869.31 Viso ----- \$16,792.36

SESLIA ŠEŠTA. Šeštą sesiją Prezidentas F. J. Bagočius atidarė 3 val. po pietų. Sesijoje dalyvauja visi Pildomosios Tarybos nariai.

68. Iždininkas K. P. Gugis skaito defolduotas pirmo mirtvėgiško paskolas ir kiekvieną atskirai svarstoma ir padaroma atatinkami tarimai. Pirmaisiai svarstoma Antanui Buividui, Worcester, Mass., duota paskola 1933 m., sumoje \$10,000. Nemokėti nuosimčiai. Nuodugnai apsvačius nutarta visą reikalą pavesti Prezidentui F. J. Bagočiui, kuris įgaliojamas imti tokius žingsnius šio reikalą sutvarkymui, kokius ras reikalingais.

69. Petriui Babeliui, Chicago, Ill., paskola duota sumoje \$5,000, nuosimčiai ir taksai nemokėti. Apsvarstus nutarta pašelpą mokėti nuosimčiai bent po \$35.00 į mėnesį, turi užmokėti taipgi neatidėliojant taksus. Jei to neišpildys, įgaliojamas Iždininkas K. P. Gugis užvesti forklozavimo procedurą, perėmimui namo SLA. nuosavybėn.

70. Antanui Bračiului, Chicago, Ill., paskola duota sumoje \$4,500, nuosimčiai ir taksai nemokėti. Apsvarstus nutarta pašelpą mokėti nuosimčiai ir taksai nemokėti. Apsvarstus nutarta pašelpą mokėti nuosimčiai ir taksai nemokėti. Apsvarstus nutarta pašelpą mokėti nuosimčiai ir taksai nemokėti.

71. Kaziu B. Čepukui, Chicago, Ill., paskola duota sumoje \$8,500, nuosimčiai ir taksai nemokėti. Perskaicius p. Čepuko liguje ir visą reikalą nuodugnai apsvačius nutarta atšaukti pirmias šiuo reikalu padarytą Pildomosios Tarybos nutarimą ir toliaus nutartą įgaluoti SLA. Iždininką K. P. Gugį iki gruodžio 15 d., 1934 m., išlekti užvilktus nuosimčius ir išreikalauti, kad užmokėtų užvilktus taksus, o jei to nepadarys, Iždininkas K. P. Gugis privalo forklozavimui perėmimui namo SLA. nuosavybėn.

72. Juozui Gaudučiu, Chicago, Ill., paskola duota sumoje \$4,000, nuosimčiai ir taksai nemokėti. Apsvarstus įgalios Iždininkas K. P. Gugis imtis atatinkamų žingsnių išlekti užvilktus nuosimčius bent mėnesiniais įmokėjimais ir kad apmokėtų užvilktus taksus, jei to nepadarys, Iždininkas K. P. Gugis privalo forklozavimui perėmimui namo SLA. nuosavybėn.

73. Viktorui Kamaraukui, Edwardsville, Pa., duota paskola sumoje \$8,000, nuosimčiai ir taksai nemokami. Buvo suteikta proga gauti Home Owner's loan. Apsvarstus surasta, kad nėra namo apkašinavimo ir Ido Globėjams buvo pranešta, kad taksai apmokėti. Nutarta atšaukti Pildomosios Tarybos nutarimas iš gruodžio 1 d., 1933 m., kuriuo rūpintis buvo pavesta adv. J. S. Lopatto. Toliaus nutarta įgaluoti Prezidentą F. J. Bagočių su instrukcijomis, kad taksai iki gruodžio 15 d., 1934 m., jei nebus to padaryta, tuojaus užvesti forklozavimo procedurą perėmimui namo SLA. nuosavybėn.

74. Jokubui Kuliu, Chicago, Ill., duota paskola sumoje \$20,000, nuosimčiai ir taksai nemokėti. Finansų Komisija rekomenduoja, kad p. Kulis šumokėtų visus užsilvikiusius nuosimčius ir taksus ir atmokėtų dalį sumos. Kuomet tas bus padaryta, atnaujinti paskolą penkiems metams sulig Finansų Komisijos rekomendacijų. Jei tų sąlygų p. Kulis neišpildytų iki lapkričio 15 d., 1934 m., įsakoma Iždininkui K. P. Gugiu užvesti

forklozavimo procedurą perėmimui namo SLA. nuosavybėn.

75. Lietuvos Atstatymo Bendrovei, New York, N. Y., duota paskola sumoje \$40,000. Taksai nemokami. Svarstant šį reikalą Prezidentas Bagočius, kaip interesus abiejų įstaigų viršininkas, užleidžia pirmininko vietą Vice Prezidentui J. K. Mažkunai. Nuodugnai visą reikalą apsvačius įgalioti Sekretorių M. J. Vinikas ir Daktras Kvotėjas Dr. J. S. Staneslov, kad jie iki gruodžio 15 d., 1934 m., išreikalautų iš Lietuvos Atstatymo Bendrovės legalę sutartį, kuria būtų pavadama Susivienijimui bent \$300 į mėnesį Bendrovės pajamų. To nepadarius, užvesti forklozavimo procedurą perėmimui namo SLA. nuosavybėn.

76. A. Saldukui ir J. Nestor, Chicago, Ill., duota paskola sumoje \$7,000, nuosimčiai ir taksai nemokėti. Apsvarstus nutarta pašelpą mokėti nuosimčiai ir taksai nemokėti. Apsvarstus nutarta pašelpą mokėti nuosimčiai ir taksai nemokėti. Apsvarstus nutarta pašelpą mokėti nuosimčiai ir taksai nemokėti.

77. Geo. J. Stungiu, Chicago, Ill., duota paskola sumoje \$3,000, nuosimčiai ir taksai nemokėti. Apsvarstus įgalios Iždininkas neatidėliojant išlekti užvilktus nuosimčius ir taksai nemokėti. To nepadarius, Iždininkas K. P. Gugis privalo užvesti forklozavimo procedurą perėmimui namo SLA. nuosavybėn.

78. Antanui Viliui, Chicago, Ill., duota paskola sumoje \$6,000, nuosimčiai ir taksai nemokėti. Iždininkas K. P. Gugis raportuoja, kad su p. A. Viliu padaryta tam tikra sutartis šios paskolos sutvarkymui ir tikisi, kad užvilktus nuosimčius bus galima išlekti ir kad p. Vilis atatinkamam laiku apmokės miestui taksus. Iždininkas K. P. Gugio padaryta sutartis užgirta su ta sąlyga, kad jei p. Vilis sutarties nepildys, tai neatidėliojant imtis atatinkamų žingsnių turto perėmimui SLA. nuosavybėn.

79. Iždininkas K. P. Gugis raportuoja, kad žemiau išvardintų asmenų turtais forklozavimo procedurą perimti Susivienijimo nuosavybėn, butent: Juozo Gumausko, Chicago, Ill.; Tamo Hurwich'o, Chicago, Ill.; M. J. Kiro, Chicago, Ill.; B. Martišausko, Chicago, Ill.; J. Micevičiaus, Chicago, Ill.; Jono P. Rušinsko, Chicago, Ill.; Jono Sinkaus, Chicago, Ill.; J. Stulpino (Elias, Doody ir Zach), Chicago, Ill.; Jono Yocio, Chicago, Ill.

80. Iždininkas K. P. Gugis raportuoja einancias legalės paveldėjistės komplikacijas su perėmimu SLA. nuosavybėn F. Poškos turto, ant kurio Susivienijimas yra davęs \$11,000 pirmo mirtvėgiško paskolos 1927 metais. Raportas išklašytas ir įgalios Iždininkas K. P. Gugis daboti SLA. turtą ir interesus šios paskolos reikalui.

81. V. Mišeikos, Chicago, Ill., paskolos reikalui Iždininkas K. P. Gugis raportuoja, kad tursai jau perimtas SLA. nuosavybėn, tačiau p. Mišeikos sunus, Vytautas Mišeika, nori šią nuosavybę atpirti prienamomis sąlygomis. Apsvarstus įgalios Iždininkas K. P. Gugis parduoti atatinkamai sutartimi ir priimtinomis Susivienijimui sąlygomis šią nuosavybę Vytautui Mišeikai.

82. Iždininkas K. P. Gugis raportuoja, kad buvo kilęs gaisras perimtuose Susivienijimo nuosavybėn Micevičiaus ir Sinkaus namuose, tačiau namų apdraudą pilnai padengė netik nuostoliai, bet ir padarytus pagerinimus gaisro pasekas atremontuojant.

83. Apsvarstus prieita išvados, kad nėra reikalo siūsti S. L. A. Daktarui Kvotėjui peržiūrėti ir užgirti visų susirgusių ir į pašelpą pasidavusių S. L. A. narių sirgimo blankų. Todėl nutarta, kad SLA. Sekretorius pasiūstų Dakto Kvotėjo ištyrimui tik tokių pašelpą imančių ligonių blankas, kurių liga išrodo įtartina ar kyla bent kokios abejonės ir neaiškumai Sekretoriui. Už kiekvieno tokio ligonio blankų ištyrimą Daktarui Kvotėjui bus mokama po 50 centų.

84. Apsvarstus prieita išvados, kad visi susirgusieji nariai, kurie pasiduoja į pašelpą būtų tuojaus paskelbti SLA. organe „Tėvynėje“ ir po to skelbiami organe ištais visą laiką sergančių narių vardai kol jie serga ir ima iš Susivienijimo pašelpą.

85. Nuodugnai apsvačius nutarta, kad visi susirgusieji nariai, kurie pasiduoja į pašelpą būtų tuojaus paskelbti SLA. organe „Tėvynėje“ ir po to skelbiami organe ištais visą laiką sergančių narių vardai kol jie serga ir ima iš Susivienijimo pašelpą.

Šeštą sesiją Vice Prezidentas M. J. Mažkuna uždarė 8-tą val. vakare.

SESIJA SEPTINTA.

Septintą sesiją Prezidentas F. J. Bagočius atidarė 9:30 val. ryte, spalio 14 d., 1934 m. Sesijoje dalyvauja visi Pildomosios Tarybos nariai, išskiriant Daktarą Kvotėją Dr. J. S. Staneslovą, kuris aplinkybių verčiamas išvyko į namus.

86. Svarstoma klausimas suteikimo pasibaigusiems mirtvėgiams pagilnimas. Apsvarstus nutarta palikti Iždininko nuožiu raj daryti tokiems mirtvėgiams pagilnimą (extension), kurių nuosavybė pasirodytų reikalinga naujo įvertinimo ir peržiūrėjimo.

87. Svarstoma sumanymas sumažinti nuosimtį tiems SLA. mirtvėgiams iki 5 nuosimčių, kurie yra pilnai užsimokėję nuosimčius ir taksus; toks sumažinimas bus suteikiamas pavidade vieno nuosimčio „rebate“ pabigoje kiekvienų metų atmokėjimo. Visi tie mirtvėgiai, kurie nėra pilnai apmokėję nuosimčių, mokės pilnai 6-tą nuosimtį. Apsvarstus išnesimas priimtas.

88. Svarstoma J. Balčiūno iš Chicago, Ill., prašymas sumažinti jam nuosimtį nuo 6 iki 4 nuos. už pirmo mirtvėgiško paskolą, kurią jam SLA. yra davęs ant jo namo. Nutarta atkreipti p. Balčiūno dėmesį, kad nuosimčių už paskolas numažinimas jau išspręstas šio suvažiavimo 87-tu nutarimu, todėl ir p. J. Balčiūno prašymas padengiamas tuo nutarimu. (Daugiau bus)

KLIAUSKITE KATALOGO Sienuinių Kalendorių 1935 Lietuviški, religiški ir kitoki. Labai gražūs del savęs arba Lietuvon pasiūsti. Jonas Kerdiejus, 652 Broadway, So. Boston, Mass.

Lietuva Tik viena kartą perstai Kopenhažoje Nuolatiniai išplaukimai Patogi kelionė KALEDŲ EKSKURSIJA S. S. Frederik VIII iš New Yorko Gruodžio 8 d. Ekskursiją vadovauja K. Falck Rasmussen Didele Nuolaida Specialių ekskursijų tikietams j abu galu Kainaraščiūs ir laivų išplaukimo tvarkraščius galima gaut pas visus autorizuotus agentus arba SCANDINAVIAN-AMERICAN LINE 27 Whitehall St., New York

Fraternalizmas Žmonių Gyvenime

Rašo Adv. K. P. GUGIS, S.L.A. Iždininkas.

NAUJŲJŲ LAIKŲ FRATERNALIŲ ORGANIZACIJŲ PRADŽIA.

Pirmesniame straipsnyje teko nurodyti gilus fraternalių organizacijų amžius. Aprėdyta tos ar kitos galdynės rubais fraternalizmo ir pašelpo judėjimą galima pastebėti vėlesnėje Europoje ir ypač viduramžių gildijose.

Tačiau tikrosios, tiesioginės pirmtakūnės tokių fraternalių organizacijų, kokia pavyzdžiui šandie yra Susivienijimas Lietuvių Amerikoje, buvo Anglijos draugijos, žinomos bendru vardu „Friendly Societies.“

Kuo skyrėsi šios draugijos nuo pirmesniųjų laikų organizacijų? Pradžioje niekuo ypatingu nesiskyrė. Bet laikui bėgant kai kurios iš jų išsivystė į dabartines apdraudus fraternalias organizacijas. Apdraudose glūdi dabartinių organizacijų skirtumas nuo senesniųjų.

Ištikrųjų Romoj ar Graikijoj fraternalių organizacijų nariai mokėjo duokles, gelbėjo vieni kitams. Viduramžių gildijose teikta parama netik nariams, šelpta ir pašalinė biednuomenė. Bet, sakysime, išsėmė fondai, na, ir išnykdavo draugija.

Šių dienų fraternalės apdraudos organizacijos taip jau kolektoja duokles, moka pašelpą ligoj ir pomirtines. Jos dirba ir kultūrinį darbą. Bet jos nusako duokles nariams ir jos stengiasi palaikyti savo fondus nesunaikinamus kiek galima tiksliau apskaičiavimu, kaip didelės yra ir bus jų pajamos ir išlaidos šandie, rytuoj, artimoj ir šiek tiek tolimesnėj ateity. Šiame apskaičiavime glūdi apdraudos užtikrinimas.

Apskaitliavimas Duoklių Apraudai.

Kreditas už pionierių darbą šitokiam apskaitliavimui priklausau Anglų draugijai „The Manchester Unity of Oddfellows“.

18-to šimtmečio pabaigoj ir 19-to pradžioj Anglijoj buvo daugybė fraternalių pašelpo draugijų — didesnių ir mažesnių. Vienos žlugdavo, kitos jų vietoj tvėdavosi. Pačioj „Oddfellows“ draugijoj kas metai nauji lokalai dygo, bet kiti kriko. Kas atrodė dar aršiau, tai kad draugijos fondų balansas darėsi prastėnis, nežiūrint jos narių skaičiaus didėjimo.

Tat 1845 metais „Oddfellows“ draugijos sekretorius, Henry Ratcliffe, pradėjo didelį darbą — apskaičiavimą, kiek draugijos narių miršta sulaukę to ar kito amžiaus, kiek serga, kokių amatų žmonės serga daugiau ar mažiau, ir tt. Tris kartus dvidešimt penkių metų bėgiu Ratcliffe'o priežiūroj „Manchester Unity of Oddfellows“ darė šiuos nagrinėjimus, rinko šias statistikos žinias.

Atsargus ir rupestingas buvo Ratcliffe'o pirmas darbas. Kai kurios skaitlinės, kai kurių skrylių lapai patikrinta net 58 kartus! Bet dėka šio įtempo, atsargaus darbo pasirodė Ratcliffe'o „toblyčios“. Ir jos parodė absoliutį reikalą taip „Oddfellows“ draugijai, taip kitoms panašioms į ją organizacijoms reformuotis į rimtai ir aštriai reguliuojamas apdraudos organizacijas.

Reformuojantis teko pakelti nariams duokles, teko įvesti daugiau centralizacijos. Delei to kilo didžiausių protestų, išmėtinėjimų, net įvyko skilimų. Bet galų gale kalbama draugija ir šandie yra viena stambiausių tos rūšies draugijų pasauly.

Garbingas S.L.A. 38-to Seimo Tarimas

Siaučiant bedarbei šioje kapitalistinėj sistemoj, milijonai ir milijonai darbininkų, dalis profesionalų ir vertelgų, pasiliko be duonos kasnio, be pastogės. Tuo pačiu kartu stabūs išnaudotojai darosi sau milžiniškus pelnus: grobiasi ir grobiasi šalies turta j savo rankas, neatšizvelgdami j nieką. Nuo šios šalies „civilizuotos“ istorijos pradžios ligi šių dienų, šios šalies valdancioji mašina buvo ir dabar randasi išnaudotojų rankose. Visi šalies įstatymai, patvarkymai ir surėdymai yra sutvarkyti pamatu išnaudavimo ir pelno.

Pasidėkojant šių dienų technikai ir priverstam skubumui darbe, kaip dirbiniuj, taip maisto sandėliai pasiliko perpildyti. Tuo pačiu laiku, delei nežmoniško atlyginimo už darbą, maisto ir dirbinių tvėrėjai, darbininkai su diena nustojimo darbo užbaigę pirkimo jėgą, kenčia trukumus maisto, drabužių ir pastogės.

Kad tai šlykštybei, tai netesybei nors dalinai užbėgus už akių, šios šalies kovingėsinj organizuotj darbininkai masiniai pareikalavo, kad Jungt. Valstijų 73 kongresas perleistų „Bedarbių ir Socialės Apraudos Bilių“. Vasario 2 d., 1934 m., kongresmanas „Lunden minėtj bilij kongresan inėš ir tas bilijus yra užrekorduotas kaipo H. R. 7598 bilijus, kuris bus svarstytas sekamam Jungt. Valstijų kongrese.

Minėto biliaus priėmimo reikale už jį pasisakė įvairios darbininkų organizacijos, nekurių miestų tarybos ir milijonai Amerikos piliečių. Už tą „Bedarbių

ir Socialės Apraudos Bilių H. R. 7598“ pasisakė ir S.L.A. 38-tas Seimas, priimdamas tam tikrą rezoliuciją, kuri tilpo organe „Tėvynė“ ir kurioje raginama S.L.A. kuopos irgi tatai padaryti. Taigi S.L.A. nariai ir kuopos, savo susirinkimuose svarytykite, diskusuokite ir pasisakykite už minėtj bilij. Rezoliucijas biliaus klausime siųskite savo distrikto kongresmanui ir savo senatoriams. Butj gerai, kad kuopos ar pavieniai nariai parsitrauktų tam tikrų atvirųjų rezoliucijos formoj ir plačiai paskleidę pasiųstų Washingtonam. Atvirutes galima gauti (centas už vieną) „National Unemployment Council of U. S.“ No. 80 E. 11-th St., New York City, arba ir vietinėse „Bedarbių Tarybose“.

Biskis Iš Paties Biliaus.

„Bedarbių ir Socialės Apraudos Bilius H. R. 7598“ nusako, kad butj mokama kiekvienam bedarbiui už kiekvieną laiką be jokio aprubežavimo nemažiau kaip \$10.00 j savaitę ir \$3.00 j savaitę kiekvienam šeimynos nariui. Sykiu minėtas bilijus padengia ir socialę darbininkų ir fermerių apraudą, kaip tai, dalinai dirbančių, sergančių, nelaimės, senatvės ištiktų ir tt.

Sulig minėto biliaus tarpe fermerių, darbininkų, vertelgų ir profesionalų jokios diskriminacijos, jokios diskvalifikacijos negali buti delei jų amžiaus, tautos, rasės, religijos, politiško partijos ar kitokio ištikinimo.

Pašelpa negali buti sulaukta delei to, jeigu darbininkas atsi-

S.L.A. APSKRIČIU DARBUOTĖ

SLA. 3-ČIO APSKRIČIO KUOPOMS IR NARIAMS.

Susivienijimo Lietuvių Amerikoje 3-čio apskričio bilijus įvyksta lapkričio 9 d., 1934 m., 8 valandą vakare, Lietuvių Mokslo Dr-tės svetainėj, 142 Orr St., Pittsburgh, Pa.

Gerbiamieji žinote, kad 3-čio apskričio parengimai yra visados skaitlingi, linksmi ir kiekvienas atsilankęs j 3-čio apskričio parengimą yra pilnai užganėdintas. Todėl ir j šj bilij susirinkim visi Pittsburgho ir apylinkės S.L.A. nariai, kartu su savim atsiveskim savo draugus ir kaimynus ir praleiskim tą vakarą kolinksmiausia su savo draugais.

Parengimo komisija ir apskričio valdyba yra pilnai prisirengę visus atsilankiusius j bilijų priimti kogeriausiai. Jono Vainausko orkestras linksmsim visus atsilankiusius j bilijų sušaukia grodamas visokius šokius. Atsilankykite visi j 3-čio apskričio bilij.

J. K. Mažukna,
S.L.A. 3-čio apskr. kom. pirm.

OFICIALIS PRANEŠIMAS SLA. 7-TO APSKRIČIO KUOPOMS.

SLA. 7-to apskričio metinis suvažiavimas įvyks sekradieny, lapkričio 25 d., 1934 m., 1 val. po pietų, Union Hall, 12 E. Market St., Wilkes Barre, Pa.

Šis metinis suvažiavimas bus labai svarbus. Kaip žinote nuo naujų metų S.L.A. organizacijoj bus įvedami dar septyni nauji apdraudos skyriai, turės buti apsvaryta. Toliau, reikės dar j planus naujų narių prirašymui prie S.L.A. organizacijos ir tt.

Šiame suvažiavime bus renkama apskričio valdyba del sekančių metų. Taigi malonėkite visos kuopos prisiųstų delegatus ir gerų sumanymų, kaip apskričio, taip ir Susivienijimo gerovei.

St. Žukauskas,
S.L.A. 7-to apskr. sekr.

IŠ S.L.A. KUOPU DARBUOTĖS

CLEVELAND, OHIO.

SLA. 136 Kp. Visų Narių Žiniai.

SLA. 136 kuopa rengia vakarą, kurio pelnas bus skiriamas paramaj duoklėms užsimokėti tų narių, kurie šiuo tarpu randasi blogoje finansinėje padėty. Tame parengime bus teikiama dovana prie įžangos tikvėty ir liķę pelnas skiriamas tiems nariams, kurie pagalbos reikalauja, idant jie galėtų užsimokėti duokles j Centrą. Šiuo reikalu, minimo vakaro surengimu, darbuojasi kuopos valdyba ir veikiančioji komisija. Jei parengimas pavyks, tai busimame kuopos metiniame susirinkime bus padaryta įnešimas, kad visus narius padarius gerame stovy. Žinomas Clevelando biznierių, p. J. Brazis, 6905 Superior Ave., tam tikslui padovanojo vyrišką

sakys dirbti toj vietoj, kur paskelbtas streikas, kur mokestis mažesnė, negu umijų nustatyta, kur valandos ilgesnės, negu turėtų buti, kur nesaugus ir nesantitariskas darbininkų padėjimas, kur perdaug tolimas darbas nuo gyvenimo vietos.

Bedarbių ir Socialės Apraudos Fondas, sulig šio biliaus, turj buti susukeltas valdžios ir darbdavių aptakusojant korporacijos ir pavienius turinčius j eigu nemažiau \$5,000.00 j metus. Jokių mokėsių, jokių takų bile kokioj formoj negali buti uždėta ant darbininkų ir tų, kurie turi mažiau \$5,000.00 įeigų j metus.

Jurgis Miliauskas,
S.L.A. Apšvietos Kom. narys.

drabužių eilutę (siutą). Visu narių pareiga šj biznierių parremti.

Šiuo taipgi pranešu, kad mūsų kuopos susirinkimas, kuris turi įvykti lapkričio 6 dieną, perkeliamas j lapkričio 8 d., nes lapkričio 6 dieną užimta salė ir mes tuo laiku negalėsime susirinkimo laikyti. Todėl visi nariai malonėkite j susirinkimą ateiti lapkričio 8 d., Lietuvių Salėje. Susirinkimas bus svarbus, nes prieš parengimą turime daug reikalų apsvaryti. Dar kartą, įsitėmykit: S.L.A. 136 kuopos susirinkimas bus lapkričio 8 d., 7:30 val. vakare, Lietuvių Salėje. Visi j šj susirinkimą atsilankykite.

S. Čerauka,
S.L.A. 136 kp. pirm.

MONTELLO, MASS.

Iš S.L.A. 17 Kp. Darbuotės.

SLA. 17 kuopa rengia šaunią vakariene j šokiams ir prakalboj. Susivienijimo ir kitais reikalais pakalbės S.L.A. Prezidentas F. J. Bagočius. Parengimas įvyks lapkričio 11 d., 6 val. vakare. Įžanga tik 25c. ypatai. Kadangi šio parengimo gospadorangiu yra p. S. Stripinis, tai svečiai yra užtikrinti, kad bus pilnai užganėdinti ir kitą sykį noriai j mūsų kuopos parengimą atsilankys. Kviečiame netik vietinius, bet ir apylinkės lietuvius, ypač S.L.A. narius, j šj parengimą skaitlingai atsilankyti.

Montello lietuviai niekuomet nepraleisdavo laiko taip smagiai, kaip kad šiais metais. Vasaros metu kas ką tik rengė, visi turėjo geras pasekmes. Vasarnamiai per ištisą vasarą buvo užimti netik šeštadieniais, bet ir sekmadieniais. Daugelis draugysčių ir organizacijų pasidarė gražaus pelno. Netik vietiniai, bet ir iš apylinkės, kurie tik rengė, gerai pelnė. O tuos parengimus turėjo; socialistai iš Bostono ir Cambridge, sanderiečiai iš Bostono ir Norwoodo, taipgi S.L.A. kuopa iš Arlingtono. Visiems pavyko ir monteliečiai visus parėmė. Dabar, gerbiamieji, paremkite mus.

Montellietis.

PITTSBURGH, PA.

Ir Mano Žodis Del Menamos „Diktaturos“ S.L.A. 40 Kuopoj.

„Tėvynės“ No. 42 teko pastebėti korespondenciją iš Pittsburgho, kur p. J. Virbickas rašo apie „diktaturą S.L.A. 40 kp.“ ir kad S. Bakanas kaipo S.L.A. 3-čio apskričio organizatorius dalyvavęs minėtam susirinkime ir gelbėjas 40 kp. pirmininkui A. Vainoriui įvesti tą „diktaturą“.

Todėl lai bus leista ir S. Bakanui tarti žodj kaslink gelbėjimo Vainoriui del įvedimo tos menamos „diktaturos“ S.L.A. 40 kuopos susirinkime, kuris įvyko spalio 7 d. ir parodyt „Tėvynės“ skaitytojams, kad ta menama „diktatura“ yra ne 40 kp., bet pono Virbicko vaidentuvėj ir yra grynas prasimanymas.

Ponui Pikšriui, kaipo Seimo delegatui, išdavus raportą ir pareiškus nepasitenkinimo praeito Seimo Tautišky Centų paskirstymu ir kitais keliais dalykais, raportas buvo priimtas. Bet p. Virbickas gavęs žodj pradeda atakuoti antrąjį skridimą ir Chicagoj Lietuvių Dienos rengimo komitetą, kas esą buvęs tik socialistų pasipinigavimas, o ne visų lietuvių parengimas. Tuojau ant karštųjų viena narė paduoda įnešimą: kad reikia pasivysti protesto rezoliuciją „Tėvynė“ prieš skyrimą Tautišky Centų antrajam skridimui ir Chicagoj Lietuvių Dienos rengimo komitetui, kad ir kitos kuopos matytų ir jos gal pradės protestuoti prieš tokius Seimo tarimus. Virbickas parėmė minėtj įnešimą ir tuoj reikalauja, kad pirmininkas leistų balsuoti.

Tačiau pirmininkas padarė pastabą, kad toks įnešimas del protesto rezoliucijų prieš Sei-

mo tarimus yra nevietoj ir jisai vaduodamasis S.L.A. konstitucija tokių įnešimų nestatysias balsavimui. Nu tai tada ir prasidėjo visoki „komplimentai“ pirmininko adresu: „diktatorius“, „Tročkis“ ir kitoki grąsinimai pirmininkui. Tada tik pp. Virbickas ir Pikšris pradėjo kalbėti apie Lietuvių Dienos Komitetą atskaitas ir kad 40 kp., ar Pildomoji Taryba turėtų pareikalauti atskaitų ir kad S.L.A. Iždininkas esą negerus morgičius yra išdavęs Chicagoj ir kitokių visokių dalykų priešnekejo.

O kaslink tų atskaitų reikalavimo, tai nebuvo nė įnešimo nė parėmimo, bet p. Virbickas pasakoja, kad pirm. Vainorius nelaidės balsuoti „sumanymą“, kad Centras pareikalautų atskaitų iš Lietuvių Dienos Komiteto. O apie protesto rezoliuciją, kurią pats Virbickas buvo parėmęs, tai visai užtyli.

Kaslink S. Bakano atsilankymo, tai Bakaną mė Vainorius kvietė, nė kas kitas, bet Bakanas budamas 3-čio apskričio organizatorius ir turėdamas liuosą laiko, tai eidamas savo pareigas buvo atsilankęs ir j 40 kuopos susirinkimą, kaip kad lankosi ir j kitų kuopų susirinkimus. Visai neturėjo ir neturi noro gelbėti nė Vainoriui, nė kam kitam, o tik pasakyti savo nuomonę kilusiam ginče.

S. Bakanas,
S.L.A. 3 apskr. org.

NEKROLOGIJA

LAWRENCE, MASS.

A. a. J. J. Urbša,
S.L.A. 41 Kp. Narys.

(Draugiškas Prisiminimas)

Spalio 14 d., š. m., per p. P. Radzevičių sužinojau, kad dvi savaitės atgal Lawrence, Mass., pasimirė a. a. J. J. Urbša. Mirtis nenaujiena, bet velionio gyvenimas... Velionj Urbšą pažinojau nuo laiko, kai jis tik atvyko iš Lietuvos j Lawrence, Mass. Jo profesija — Lietuvoje buvęs vargonininkas. Bet kaip dangeiui mūsų inteligentų, atvykusių iš Lietuvos, taip ir a. a. Juozui Urbšai čia pirmiausia teko padirbėti dirbtuvėje už \$5.00 savaitę. Bedirbdamas dirbtuvėje, pradėjo vargonininkauti lietuvių parapijoje, prie kun. A. Jasaičio. Vėliau jis iš lietuvių parapijos buvo atleistas. Po to per gana ilgoką metų skaičių vargonininkavo lenkų bažnyčioje ir tuo pačiu tarpu ant Elm St. turėjo įsisteigęs mažą spaustuvely, kur atlikdavo smulkius spaustu darbelius.

Po kelių metų, a. a. J. Urbša susipažino su prakilnesniais Lawrence lietuviais, kaip tai: dabar jau kiek metų atgal mirusiu A. Ramanausku, J. Sekiu, Dr. Mikolaičiu ir kitais. Iki to laiko velionis neprigulėjo nė prie vienos lietuviškos draugijos. Jausdamasis geru lietuviu, tuojau metė lenkams vargonininkauti ir stojo tikrųjų lietuvių eilėnse: prisirašė prie S.L.A. 41 kp., TMD. 7 kp., ALTS. 12 kp. ir Lietuvių Ukėsų Klubu. Už tokj jo elgėj dauguma lietuvių jį pamylėjo, nes jis metė lenkams tarnauti ir stojo su gerais lietuviiais dirbti.

Už vis labiausia už tai jį pamilo vietinis gydytojas Dr. J. Mikolaitis, kuris paskolino jam pinigų ir sykiu su p. J. Sekiu Urbša nupirko tuomet jau iš biznio pasitraukusio a. a. A. Ramanausko biznij laivakorėčių agenturą ir pašto 12 skyrių. Vėliau a. a. Urbša atmokėjo p. J. Sekiui ir pasiliko vienas tos įstaigos savininku iki pat mirties.

Kadangi tame pačiame bizny teko ir man dirbti, tai gerai susipažinau su J. J. Urbša, kuris savo jaunystėje, be kita ko, mėgo sportą: medžioti, žuvausti, grybauti ir iš to sporto atsiminamų trumpus dalykėlius noriai pasakoti.

Kai šiandien prisimenu, ku-

met mes: Dr. Mikolaitis, J. J. Urbša, M. Babičia ir aš viena sykį nakties laiku žuvavome. Mes prie ežero kranto kurename ugnį, dangus pilnas prisėtas žvaigždėlių, mėnulis gražiai šviečia. Mes žuvaujame, tyru oru gėrimės, gyvenimu džiaugiamės. O tas gyvenimas tuomet išrodė toks smagus, toks pasakingas, kad rodėsi mes ilgus-ilgus metus gyvensime... Bet su mūsų gyvenimu, tai kaip ir su rudens lapu: papūtė kiek smarkesnis vėjelis ir jis nukrito...

Lai tau, Juozai, buna rami šios šalies šaltoji žemelė.

Jonas Žukauskas.

DURYEA, PA.

A. a. Damininkas Trakimas,
S.L.A. 221 Kuopos Narys.

Spalio 5 d. pasimirė S.L.A. 221 kp. narys, Damininkas Trakimas. Velionis su šiuo pasauliu atsiskyrė visai netikėtai ir nelaimingai: dirbdamas kasyklose sunkiai sužeistas, tuojau nuvežtas j Pittston'o ligoninę, kur už valandos laiko ir numirė.

Velionis buvo dar tik 42 metų amžiaus. Iš Lietuvos atvyko apie 30 metų atgal. Prigulėjo prie S.L.A. 221 kp. nuo 1918 metų balandžio mėnesio. Be to velionis prigulėjo ir prie sekančių draugijų: Metropolitan Life Insurance, Šv. Juozapo, Ukėsų Klubu ir Saldžiausios širdies Jėzaus.

Velionis Damininkas iš Lietuvos paėjo iš Vilniaus rėdybos, Trakų apskr., Žaslių valsčiaus, Neprakšto kaimo. Atvykęs j Ameriką, pirmiausia gyvena Hanover, Pa. Po keliolikos metų persikėlė gyventi j Duryea, Pa., ir čia apsidėdė su p-le Ona Aruškevičiute ir vedė išgyveno 19 metų. Dideliame nuiludime velionis paliko šeimą: žmoną Oną, dvi dukteris, Reginą ir Petronėlę, du sūnus Bernardą ir Reimondą, taipgi motiną ir dvi seseris Lietuvoje ir vieną seserį Amerikoje, kuri gyvena Mass. valstijoje ir lankėsi brolio šermentyse.

Velionis D. Trakimas palaidotas spalio 8 d., su bažnytinėmis apeigomis; patarnavimą suteikė velionio moteries brolis kun. Aruškevičius, kitiems dviems kunigams asistuojant. Prie velionio karsto sunėta nemažj gražių gvyų gėlių vainikų. Laidotuvėse dalyvavo lietuvių, lenkų, airių ir kitokių tautų žmonių. Palaidotas Šv. Juozapo parapijos kapinėse, Duryea, Pa.

S.L.A. 221 kp. nariai reiškia gilius užuojautos velionio moteriai Onai ir visaj šeimai, o mūsų mielam draugui lai buna lengva šios šalies šaltoji žemelė.

A. Sventickas.

JONĀ MATUSEVIČIŲ PRISIMINUS.

Praėjo linksmos tos diemelės, Kada mylėjai tu mane, Jau neturėsiu aš tos laimės, But daugiau tavo mylima.

Tavo tos baltosios rankelės Nespaus man rankos jau daugiau O mano melsvosios akelės Nematys tavę niekad.

Nematysiu tavę jau brangusis, Kol akys pasaulj regės — Kol širdis krutinėj daužysis, Kol kraujas po gyslas tekės.

Tu numirė anksti sekmadienio rytą, Kuomet saulutė ilšėjos ramiai, Kuomet paukštėliai čiulbėt nepradėjo,

Kuomet mėnulis žibėjo šviesiai... Apleidai pasaulj visai netikėtai, Netikėtai visai nelauktai

Ir palikai savo draugus-drauges, Kurie tavę galėsis amžinai.

Verkiančia širdimi tarau tau sudie — Sudie ilšėkis ramiai, O mes pagyvenę čionai, pasauly Ateisim pas tave tikrai.

M. Vaisytė.

S. L. A. KALENDORIUS KUOPŲ BEI APSKRIČIŲ PARENGIMAI

WORCESTER, MASS. — S.L.A. 318 kuopa rengia iškilmingą vakariene paminėjimui kuopos dešimties metų sukaktuvių. Pokilis įvyks sekmadieny, lapkričio 4 d., Klubo salėje, 12 Vernon St., pradžia 7 val. vakare. Apart skanios vakarienos, bus žymus programos. Širdingai kviečiame visi vietos ir apylinkės S.L.A. nariai ir visi geros valios lietuviai atsilankyti. — Rengimo Komisija.

WILKES BARRE, PA. — S.L.A. 115 kuopa rengia didelį bilij lapkričio 17 d., 1934 m., svetainėje Crystal Ball Room, 325 E. Market St. Bus duodama keiseris dovanos-prizai: 1 prizas — \$10.00; 2 prizas \$7.50; 3 prizas \$5.00; 4 prizas \$2.50. Kurie dar neturite nusipirkti tikietų, tai malonėkite nusipirkti pas rašt. J. Tunaitį, arba pas kitus kuopos viršininkus. Įžanga 25 centai, vaikams 10 centų. Bus gėra muzika ir biliaus rengėjai stengsis visus užganėdyt kogeriausiai. Kviečia visus lietuvius atsilankyti kaskaitlingiausiai. — Rengimo Komisija.

MAHANAY CITY, PA. — S.L.A. 211 kuopa rengia metinį bilij lapkričio 28 d., Norkevičiaus Svetainėj, W. Mahanoy Ave., pradžia 7 valandą vakare. Visus prašom atsilankyti ir praleisti vakarą linksmai. Bus gero alaus išsigerti ir visokių užkandžių. Pirmos klasės orkestras gros visokius šokius iki vėlam laiku. Įžanga vyrams 35 centai, moterims ir merginoms 25 centai. Užprašom visus. — Komitetas.

SLA. 3-ČIO APSKRIČIO šaunus bilijus įvyksta lapkričio 9 d., 1934 m., 8-tą valandą vakare, Lietuvių Mokslo Draugijos salėje, 142 Orr St., Pittsburgh, Pa. Parengimo komisija ir apskričio valdyba yra pasirėdę visus atsilankiusius kuogeriausiai priimti. Jono Vainausko orkestras gros visokius šokius. Nuosirdžiai kviečiame visų S.L.A. 3-čio apskričio kuopų narių ir visus geros valios lietuvius atsilankyti — Rengėjai.

WORCESTER, MASS. — S.L.A. 57 kuopa rengia metinį vakariene j programą ir šokiams šeštadieny, lapkričio 10 d., 6:30 val. vakare. L. U. K. salėje, 12 Vernon St. Visi S.L.A. 57 kuopos nariai privalo dalyvauti, nes vistiek turės įžangą užsimokėti. Taipgi nuosirdžiai kviečiame ir kitų vietinių ir apylinkės S.L.A. kuopų narių ir visus lietuvius dalyvauti, stengsimės visus kuopuikau, siai patenkinti. — Komitetas.

SAN FRANCISCO, CALIF. — S. L. A. 106 kuopa rengia „Rožių Bilių“ šeštadieny, lapkričio 24 d., 8 val. vakare, Equality Hall, netoli Valencia St., tarpe 16-to ir 17-to gatvių. Bilijus tėsis iki 12 val. naktj. Geras orkestras gros visokius šokius. Bus skanaus alaus išsigerti ir skanių užkandžių užsiėskiti. Širdingai kviečiame vietos ir apylinkės S.L.A. narius ir visus lietuvius atsilankyti. Įžanga tik 50c. vyrams ir 35c. moterims ir merginoms. Visus užkviečia — Rengimo Komisija.

DORCHESTER, MASS. — S.L.A. 359 kuopa rengia puikų rudeninį bilij su šokiais subotoje, lapkričio 17 d., prasidės 7 val. vakare, Lietuvių Piliiečių Klubu svetainėj, E ir Silver gatvių. So. Bostone. Piliiečių Klubu salė yra naujai puikiai ištaisyta, todėl smagi šokti. Penkiasdešimt merginų ar moterų turės progą jeit visai dykai, kurios laimės giilingiųjų bilietų. Griėz didelis ir puikus jaunuoju orkestras visokius šokius. Bus skanių valgių ir gėrimų. Nuosirdžiai kviečiame atsilankyti visus — busite patenkinti. Įžanga 25c. ypatai. — Rengėjai.

BUFFALO, N. Y. — S.L.A. 304 kuopa rengia šokių vakarą šeštadieny, lapkričio 10 d., Ukrainų Svetainėj, 205 Military Road. Šokiai prasidės 8 val. vakare ir tėsis iki vėlamos. Bus gėra muzika, visokių užkandžių ir gėrimų. Nuosirdžiai kviečiame visus S.L.A. narius ir visus vietos, ir apylinkės lietuvius atsilankyti. — Rengėjai.

BURNSIDE-CHICAGO, ILL. — S. L. A. 63 kuopa rengia bilij su programą lapkričio 11 d., 6 valandą vakare. J. Podgurniko Svetainėj, 200 E. 93 St. ir Woodlawn Ave. Kalbės S.L.A. Iždin. adv. Gugs, dainuos Rožių Žemės choras, šoks jauna panelė Bruzaitė. Šokiai bus prie geriausios lietuvių muzikos J. Steponavičiaus. Kviečiame narius ir svečius skaitlingai dalyvauti. Įžanga tik 25 centai. — Rengimo Komitetas.

Įdomų Pasiskaitymai

Rašo V. S. JOKUBYNAS.

SIS-TAS APIE NARKOTIKUS.

Jūs jau daug kartų girdėjote vardą „narkotikai“, tačiau galbūt ne visiems jums dar žinoma kas jie tokie, ką jie reiškia ir ką jie teikia tiems, kurie juos naudoja. Todėl čia kelias žodžiais apie juos pakalbėsime.

Narkotikai yra tai aziatiški svaigalai: Morphina, Kokaina ir Opiumas. Kinijoje veiki visi žmonės naudojama morphina, o Ananama kareiviams dalinama tam tikra porcija opiumo, taip kaip Europoje kad dalinama kareiviams kava. Azijoje šitie narkotikai žmonių buvo naudojami nuo labai senai, o iš Azijos, per Turkiją jie gavo ir į Europą ir šiandien Konstantinopolį dar yra didelės krautuvės morphinos, kokainos ir opiumo. Jie greitai rado pas Europos žmones įtekę ir taip įsigyveno, kad Europos valstybės turėjo uždrausti narkotikų įgabenimą. Tačiau jie vis įgabenami kontrabandos keliais ir žmonių naudojami slapta. Tą patį lieka pasakyti ir apie Ameriką, kurios valstybės draudžia įgabenimą, tačiau drausmė išlaikyt nelengva, kadangi čia esant daugybei aziatų, kontrabanda eina gana plačiai.

Morphina tai elementas netik svaiginantis, bet ir naikinantis protą, atmintį ir dorą. Morphinistai dažniausiai įgija instinktą, vedantį prie žudystės. Kinai naudoja daugiau opiumo ir nuo to turi sunykimą proto iki tiek, kad suėję lošt, kurie pralošia pinigų ir drabužių, galiaus nu kopoja sau pirštus ir tuos stato lošin, vieton dingusios jau mantos. Kaip morphinos taip ir opiumo naudotojai, be kitų blogybių, yra ir dideli melagiai.

Dideli morphinos naudotojai malajai, pralošę visą savo turą ir neturėdami ką daugiau lošin statyt, tiesiok „pasunta“ taip, kad pasigriebė peilius ir panašius įrankius, bėga į gatves ir ten užpuola praivius. Užtai seniau Turkijoje, kareiviams einant į karo mušį, kiekvienam kareiviui duota tam tikra porcija morphinos; užtai turkų kareiviai išeidavo į mušį kaip „pasiantę“, jie nejaudė ant savęs jokių smugių ir su visu inirtumu puolėsi ant priešų ir kovojo iki paskutiniųjų. Dažnai jie likdavo pergalėtojai.

Morphinistai netenka regėjimo ir klausos. Išvaizda įgauna šlykščią: veidas pagelsta ir pripildė raukšlėmis, oda darosi pilkai-gelsva, visas gyvumas sustingsta ir judėjimas mažėja vis labiau, net kol gyvybė užgęsta, nes morphinos sunaikina kvėpavimo ir kraujo kelius, pulsas trukčioja ir širdies ritmas silpnėja; ligonis jaučia troškulį, jo balsas netenka skambėjimo ir pats greitai sensta. Ypačiai morphiną naudojančios moters greitai nyksta ir gyvenimą baigia plaučių džiuvimu.

ZMONĖS SKAITLINĖS.

Šiandien ant žemės gyvena apie 1,800,000,000 žmonių. Nors tai didelė skaitlinė, vienok moks lininkai sako, kad jei visus tuos žmones būtų galima suvadinti į vieną burį ir sustatyt juos vieną prie kito, tai jie neužimtų vietos daugiau kaip 55—60 keturkampių mylių ir tai be didelio susispaudimo, o jei kiek susispaustų jie, tai užimtų dar mažiau vietos.

Tie patys žmonės svarume apibudinami šitaip: skaitant, kad kiekvienas žmogus sveria vidutiniškai 150,000 geležinkelio vagonų, kiekvienam vagonui skiriant po 50 svarų. Visą tą

žmonių sunkumą palyginus su sunkumu žemės, ant kurios gyvename, žmonių svarumas sudarys tik dešimtą milijardo dalį.

AZIATŲ LIUDEJIMAS.

Kiekviena tauta turi atskirus savo papročius, o su tais ir liudėjimai po mirusių pas kiekvieną tautą yra kitoki, skirtingi. Čia kalbama tik apie liudėjimą po mirusių giminių ir artimiausių prietelių ir draugų.

Patagonai, gailos išreiškimui, sužeidžia sau rankas ir kojas, kad tos jiems per ilgą laiką primintų gailę ir liudėsi. Žaidžiu didumas paeina nuo mirusiųjų artimūnų ir gerumo; artimesniams ir mielesniams — didesnės žaidžios. Vieni žaidžia išdegina, kiti įkerta, kiti nukapoja sau pirštus rankų ir kojų. Afrikoj tulos padermės, numirus jų giminių, tos giminės nariai per tulą laiką angliu suodima sau veidus. Kinai po numirimui artimos genties, per savaitę nieko nevalgo, paskui per antrą savaitę valgo tik tai, ką į burną galima pirštais įdėti. Pietinio Pacifiko salų gyventojai gailę jau kitaip praktikuoja: vyrui numirus, jo patį per ištisą metą nešioja ant kaklo pasirišus savo mirusio vyro kaukuolę. Japonijos dalyje Anos tula padermė, numirus kurios šeimos nariui, visi namiečiai ištisą savaitę verkia, o kad sąsary nepritruktyt, tai vieni kitus botagais šmažoja, versdami verkt. Papuasai liudėsi išreiškimu per ištisą metą nešiojasi ant kaklų užsirišę galą virvės.

Arabės, numirus jų vyrams, per šešis mėnesius nedąšo savo nagus ir poakius nutėpioja taip, kad išrodytų, lyg kad iš akių teka ašaros. Zulai savo gailos išreiškimui per tulą laiką ant galvų dėvi juodus turbanus. O Kinijoje ir Japonijoje muringų padermės, savo gailos išreiškimui, nusitėpa baltais dažais.

KOKIAS SAUSRAS MUSŲ ŽEMĖ TURĖJO?

1934 m. vasaros sausra palietė mūsų šalį ir davė didelius nuostolius. Bet šita sausra nebuvo pirmutinė pasaulyje; jų buvo labai daug, ypačiai Afrikoj ir Azijoj. Vienas tik Egiptas pačių baisiausių sausrų yra turėjęs net septynis periodus, kurie šventraštyje vadinami septyniomis plėgomis.

Mokslas patvirtina šventraščių minimus septynis bado metus, kuriuos Juozapas išpranašavo Egipto faraonui; tai buvo septynių metų sausra, kuri sunaikino viską, ir tuomi pagimdė didelį badą. Tokių sausrų ten buvo ir daugiau. Del sausrų ir bado, Izraelitai, vadovaujant Mozei, buvo priversti emigruoti iš Egipto, o kada ir tyruose gyvenant juos ištiko badas del sausras, jie tada emigrovo į kitas šalis ir inirtę užpuolė filistinų tautas ir tik jas užkariavo, ten apsigyveno. Mokslas patvirtina ir pranašo Elio išpranašautus septynis sausras metus, kurie viską sunaikino, ir pats pranašas išsigelbėjo tik suradęs į vieną šaltinį, stiprindamas jo vandeniu ir slėpdamasis nuo saulės karščio, pavėsyje prie to šaltinio augusio paparčio.

Europą daug kartų palietė nemažai sausrų, pagimdžiusių badą, bet tai negali lygintis su Azijos ir Afrikos sausromis. Indo-Kinija kada tai buvo turtinga šalis su augsta civilizacija. Sausros ją galutinai sunaikino taip, kad šiandien ten yra tik neįsibredamas raistas, kuriam tik liekanos užsilikusio paminklo kažkokio Angkor'o liudija čia buvus Khemer valstybę. Laikotarpy tarp 300 ir 400 m. mūsų eros, Azijoj ir Afrikoj

siautė didelės sausras, del kurių pakilusi anų kraštų emigracija užpludo Romos imperiją ir sugriovė graiko-romėnų civilizaciją; tai buvo laikai, kada viduramžiai skendo panikoje ir per 600 metų naikino visokią gyvybę, sausų dulkių platinamos ligos, badas ir baisiausias vargas. Šiaurinė Afrika, nuo Egipto iki Atlantikui, savo derlium maitino visą Romos valstybę, bet kasžin iš kur užplūdę sausras ištermti emigrantai, greitai laukų derlių sunaikino; prie to prisidėjo čia atimigravę, sausras ir bado išguiti iš savo krašto karingi gotai. Tarp 290 ir 300 m. gabusis ir išmintingasis Romos cezaras Deoklecius pergyveno valstybės juodasias dienas, kovodamas su sunklaikiu, bedarbėmis ir besiveržiančiais ateiviais, kurie del sausrų pagimdyto bado, veržėsi Romos kraštai ir čia graibstė viską, ką tik sugriebti galėjo. Padėtį ypatingai pablogino iš Azijos įsiveržę hunai, vedami gabaus ir žiauravao Atila. Apie 600 m. didelė sausra sunaikino Arabijos laukų derlių ir pagimdė badą, kurio spiriami fanatiški mahometonai leidosi teriot Aziją ir Afriką ir ten savo žvėriškumu išnaikino krikščionybę. Del sausrų iš Azijos išemigravę Iksai, atsibastė į derlinguosius Niliaus klonus ir čia užkariavę Egiptą, tulą laiką jį valdė.

Tai tik kelios žinios, parodančios ką sausrų gimdomas badas padaro: išnaikina ir sugriauna valstybes, pakeičia civilizaciją.

ŽEMĖ SLENKA Į VAKARŲ PUSĖ.

Neseniai Jungtinių Valstijų laivyno observatorija paskelbė, kad per pastaruosius septynis metus, Kolorado valstijos San Diego miestas, pasislinko tolyn vakarų pusėn net 40 pėdų. Delto dabar sujudo įvairių mokslų ekspertai, kad ištirt dalyką ir persitikrint kiek tame yra tiesos, idant paskui būtų galima visa tai patvirtint, ar užginčyt. Jei bus patirta, kad tikrai tiek žemė pasislinko, tai bus sutverta teorija, jog žemė tikriausiai vakarų pusėn, pasitaraujant rotacijai, žemei sukanties rytų pusėn. Tokia teorija leidžia dasiprotyt, kad lėtas žemės slinkimas val rū pusėn, žemės kėvalą verčia linkt ir lūžt, ir tik iš to kyla žemės drebejimas. O kur žemės drebejimas, del kokių nors priežasčių įvykt negali, net tveriasis žemės iškilimai ir net kalnai.

GAISRAS GALI TĖSTIS 900 METŲ.

Vengrijos dalyje vadinamoj Bukovina, prieš šešis metus, tai yra 1928 m. užsidegė gazi Copas-Mica kasyklose. Manoma, kad gaisrą pagimdė perviršius gazo „metano“. Gaisras išsiplėtė ir šiandien nemažėja. Per atvares išsiveržiančios liepsnos, nakties metu matomos atstume šimto kilometrų.

Geologai sprendžia, kad šitas gaisras tose kasyklose gali tęstis per 900 metų, nes tokiame laikui užtenka tose apylinkėse esančio „metano“ gazo. Visos iki šiol dėtos pastangos gaisrą užgesinti, nedavė mažiausių pasekmių, nors į pagelbą buvo atvykę net iš užrubežių gabų inžinieriai. Nuo pat gaisro užsikurimo, iki šiol susidarė nuostoliai siekį iki 900,000 leų, o nuostoliai vis dar didinasi, ne įskaitant nustotą naudą, kokią ši apylinkė gaudavo iš atvartėjų turistų (dabar del gaisrų turistai neatkeliauja); nuostoliai darosi ir ant vietos, nes nuo gaisro kaitros didinasi plotai karštos žemės ir del to nyksta augalai.

Cops-Mica teritorija turi ypatingą klimatą. Čia anksti nokdžia vaisiai, daug ankščiau, nekoki nors „autoriteta“ iš Lietuvos. Kaip gaila, kad autoritetai

vyšnių ir vynuogių, kurių labai daug gabenama į užrubežius, kuomet ten vaisiai dar tik mezgasi.

TABAKO TĖVIŠKĖ NE AMERIKOJ.

Iki šiol visur buvo tikrinama, kad tabakas buvo atrastas ispanų, atkeliavusių Amerikon ir kad ispanai iš Amerikos tabaką pargabeno į Europą. Kitų buvo tikrinama, kad tabaką iš Amerikos pargabeno į Europą tik Sir Walter Raleigh. Jis iš Amerikos tabaką pargabeno į Angliją, o iš Anglijos paskui jis pasiekė kitas Europos šalis.

Bet pastarais laikais pasirodė, kad tabako tėviškė visai ne Amerika. Dr. Brandes, vienas iš Jungtinių Valstijų žemdirbystės

Išsiaiškinimai Kalbą Pažinti Reikalu

(Feljetonas)

Rašo Jonas Kerdiejus.

Tu, aš ir jie esame nariais mūsų organizacijos apskričio. Visą laiką, vadinasi, mes vykdam apskričio programą.

Tu pameni tą? — kad tai buvo mūsų apskrities programa.

Ir kur gi tu nepaminsi visą laiką vartoję šiuos žodžius. Dar gi mokykloje rusai mokytojai kalė į galvą, kad „okrug ir program, imena mužskogo roda“ (apskritys ir programos, daiktavardžiai vyriškos gimties). Anglų kalbos mokykloje šitie daiktavardžiai kad ir aiškinti kitaip, tai yra kaip „neuter genders“ (bevardės gimties žodžiai), vis del to jie yra rašomi tokia pat forma kaip pas mus yra vyriškos gimties — „district“ ar „program“.

Tai taip buvo. Dabar jau yra vyknamos revoliucioniško atmainos. Programos tapo programa. Tas reikštų, kad vyrų bobėja.

Programa kad ir nėra jau taip labai keista, bet jos bendras su andaroku kaip „okrug“ arba kaip „distrikta“ yra netinkamais į draugiją. Mes juos priimam tik su sąlyga kuomet esti kuomi jie yra — okrugas arba distrikatas.

Rodos, kad privalėtume mes taip pat lygiai elgtis ir su programu. Tegu būtų su kelnėmis. Tiesa, pas francuzus jis yra išpuoštą, moterišką formoje — „Programmė“, bet gi francuzai ir yra žinomi kaip sumoterėjimo mėgėjai. Pagaliau jie yra mums tolimesni, su kuriais mažai teusiimame.

Ištikrujū tai dar yra paslaptis del ko lietuvių kalboje programą ir apskritį pradėta rengti andaroku. Kas per rimtos priežastys tam yra, tai dar truksta žinių.

Kas yra žinoma tai tik tai. Du dešimčių metų aš renku raides. Teko jas rinkti sulig šimto žmonių rankraščiu. Tarpe jų žmonių yra buvę gerai žinomi plunksnabraižiai — Sekys, Baniulis, Širvydas, Vitaitis, Petrauskas, Rimka, J. Strimaitis, Norkai, Gedminas ir kt.

Visiems jiems teko surinkti raides reikalaujant, kad būtų apskritčiai ir programai, bet kuomet aš vėlesniu laiku įdaviau savo rašinį jaunam redaktoriui, tai nustebau, kad manieji apskritčiai patapo apskritimis, ir manieji programai — programomis!

Aš netikiu, kad jaunas redaktorius būtų taip išgalvojęs iš savo galvos. Jis, beabejo, seka koki nors „autoriteta“ iš Lietuvos. Kaip gaila, kad autoritetai

nepaiso painformuoti apie svarbią priežastį. O ta svarbioji priežastis, sakau, nebeneb del vienos iš dviejų priežasčių. Lietuvos cenzūros įsakymais — nedaryk tą, neveik to ir šito — gal, sakau, nieko kito neliko veikti tai nors užsiimama keitimais žodžių gimties.

Ar gal, sakau, šitas yra bėgam čio laiko upo daiktas — nauja mada. Ypačiai pasireiškus mūsų laiku, kuomet Dr. L. Broster (anot „Kel.“ sądarb. O. Ib-tės straipsnio „Žmonių Lyties Kitimas“) daro operaciją ir mano, kad žmonių evoliucijoje vyksta procesas, kurio pasekose visi žemės gyventojai ilgainiui pavirs belytėmis butybėmis. Išorines šio proceso žymes jis mato „motery emancipacijoje ir laipsniškame vyrų vadovaujamojo vaidmens menkėjimo“.

Tas reikštų, kad vyrų bobėja. Bet tas dar nereiškia, kad visi vyrai sutiktų pasiduoti subobėjimui. Tas dar nereiškia, kad mes lengvai sutiktume kalbos vyriškos gimties daiktavardžius verstį į moterišką gimtį.

Kalbant apie moterų emancipaciją (išsilaisvinimą) tas dar nereiškia, kad moteris gali užurpuoti vyro teises. Jei jai yra apskritys apskritimi, tai tas dar nereiškia, kad ir man tas pats. Kur gi jau čia tos „lyties tiesos“?

Bet galima nurimti „Kel.“ sądarbininkės pastabai pritarant, kad jei jau daktaras su operacija gamtos klaidą žmoguje atitaiso, viskas yra „O. K.“ ir viskas bus kaip buvo. Reikia tik daktaro operacijos.

RUDUO PRIE TVOROS.

Nasturtos žydi, Rutos nuvargo, Jurginai mato Našlaičių vargą. Saulė išlenkia Mažesnę lanką, Nevisiems saulės Jau beužtenka. Retai lamkaisi Daržely, sese: Praeinam, jojam — Tavęs nerasis. Palenkiam vešlų Jurginų gužį, Pajustų gėles Laukų gegužį. Lenksi nelenksi — Ruduo atėjo, Sukniubo saulė Prie pat rugsėjo. Todėl ir žalios Rutos nuvargo. Jurginai mato Našlaičių vargą.

K. Zupka.

GYVENIMO RUOŽAI

Rašo A. B. STRIMAITIS.

KĄ LIETUVĄ ŽINO APIE MUS.

Lietuvių tautos trečdalis gyvena Amerikoje. Ši lietuvių išeivių dalis, nors taip toli nuo tėvynės, nors jau siekia tris ketvirtadalius šimtmečio skaitlingesniais buriais apsigyvenusiu Amerikoje, bet jie nepamiršo savo senosios tėvynės.

Bet Lietuvos jaunoji karta visgi labai menką supratimą teturi apie mus. Nemažas skaitlius Amerikos lietuvių yra apilankę Lietuvą po karo. Kaip Amerikos Lietuvių Laivakorčių Agentų Sąjungos pirmininkas tvirtina, kad kas metai Lietuvon keliauja apie 1,500 lietuvių, tai imant laiką nuo 1919 m., per pastaruosius 15 metų Lietuvą aplankė 22,500 Amerikos lietuvių. Abelnai imant kiekvienas lietuvis, besisvečiuodamas Lietuvoje, paliko po \$100, tai viso teko Lietuvai \$2,250,000, arba 22 su puse milijonų litų. O kiek kartų daugiau Amerikos lietuvių parvežė turtų į Lietuvą išpirkimui ukį ir kitokių nejudinamų nuosavybių? Kiek prisidėjo pagelbai savo giminių? Visą kruvon sudėjus Amerikos lietuviai yra apmokėję visos šalies vienų metų išlaidas: palaikymą kariuomenės, visų ministerijų ir kitų visų valdininkų algas apmokėję. Ar nors viena kaimyninė valstybė Lietuvai yra davusi tiek gryno metinio pelno iš komercijos? Labai abejotina. O kiek moralės ir kultūrinės naudos Amerikos lietuviai davė Lietuvai? Kas gali tą visą įvertinti? Lietuva, kaip ir kitos šalys, sudarydamos komercines sutartis su kitomis šalimis, apsimaino šalies turtais. Kiek ji gauna pelno iš savo prekių, tiek išmoka kitoms šalims už įvežamas prekes iš kitų šalių. Gi Lietuva gaudama iš Amerikos lietuvių materialę ir kitokią paramą jokių prekių neduoda. Ką gi Amerikos lietuviams užtai Lietuva duoda?

Laiks nuo laiko iš Lietuvos atkeliauja „žuvininkai“ pas Amerikos lietuvius dolerių pasižvejojti. Netik įvairios misijos, įvairūs komitetai, bet ir mažos grupelės įvairių „kulturnešių“ ir net pavieniai atvažiuoja dolerių pasižvejojti. Vadinasi, prie viso to, kad Amerikos lietuviai duoda Lietuvai medžiaginę paramą, tai Lietuva dar atsiunčia dolerogaudžius, kurie pasipinigavę ir grįžę į Lietuvą labai retas kuris apie mus gerai atsiliepia. O jei Amerikoje pagyvenęs ir Lietuvai dirbęs per eilę metų Amerikos lietuvis inteligentas nori nušviesti Amerikos lietuvių nuopelnus Lietuvai, tai jo niekas Lietuvoje neklauso. Lietuvos liaudis, neišskiriant ir inteligentijos, labai mažai yra apsipaziinę su Amerikos lietuvių darbais, jų kultūra, jų pastangomis, kad Lietuva būtų laisva.

Ką mes privalome daryti, kad Lietuvos jaunoji karta galėtų suprasti kuomi mes, Amerikos lietuviai, esame Lietuvai? Juk mes pajėgėme šimtus stūkandžių dolerių surinkti Lietuvos vardo iškilimui laike pasaulinio karo ir įvairių diplomatinių žygių atlikimui Amerikoje ir Europoje. Pagaliau palaikėme įvairią reklamą, kaip Bayor'o biuro užlaikymui, įvairios spaudos išplatimui, žemlapių ir įvairių brošūrų išleidimui, įvairioms kelionėms ir kitų tolygių žygių atlikimui Lietuvos nepriklausomybės iškovojimo reikalais. Tai ir dabar turėtume surasti budus savo darbuotė tinkamai nušviesti bent tu Lietuvos gyventojų žiniai, kurie nori teisybę apie mus sužinoti. Turėtume įrodyti, kad jei ne Amerikos lietuvių pastangos, tai pačios Lietuvos nepriklausomybės klausimas nebūtų buvęs taip pastatytas viso pasaulio akyse.

Laikas greitai bėga. Metai po metų slenka, nusinėdami su savim daugelį mūsų darbuotojų į amžiną užmirštį. Tu darbuotojų, kurie grumėsi su tais gyvenimo sunkumais atviromis širdimis Lietuvos naudai. Daugelis tų darbuotojų jau pamiršti, kurie galėtų suteikti svarbių informacijų. Jei dar palaiksime 25 metus, nebelsis tų žmonių, iš kurių dar dabar būtų galima surinkti svarbių žinių. Dabar yra laikas pagalvoti ir susitarus pasirupinti Amerikos lietuvių išeivijos darbų nušvietimu.

Mano nuomone, nelaukus ilgiau reikia sukurti tam tikslui visuomeninį fondą, iš kurio būtų galima pasamdyti žmones surinkimui visos medžiagos nuo pat lietuvių atkeliavimo Amerikon; tą medžiagą suklasifikuoti ir kiekvieno klausimu išiešti tiek knygų, kiek pasirodys reikalinga.

Iš tokio visuomeninio fondo skirti tam tikrą dalį Lietuvoje veikiančiai Užsienių Lietuviams Remti Draugijai, kuri galėtų išleidinėti specialį žurnalą, arba savaitraštį, pašvestą Amerikos lietuvių darbuotės nušvietimui. Tuomet mes, amerikiečiai, butum geriau pažįstami Lietuvoje, būtų aiškiau matomi mūsų nuopelnai senajai tėvynei. Tuomet, manau, neatsirastų toki veikalai, kaip Franks Krukas, kuomet Lietuvos rašytojai būtų supažindinti su Amerikos lietuvių praeties darbais ir būtų painformuoti mūsų kasdieninio gyvenimo reikalais. Jei atsirastų tokių „literatų“, kurie nesiskaitydami su faktais, parašytų sensacijinius veikalus ar pajukos straipsnius apie Amerikos lietuvius, tai abelna skaitančioji spaudą visuomenė, žinodama teisybę, tokį autorių įvertintų taip, kaip jis save visuomenėi savo raštais užsirekomenduotų.

Kaip dabar dalykai stovi, tai yra skaudu amerikiečiams klausyti pajukų paleistų tų pačių amerikiečių aukomis išauklėtų rašytojų. Amerikietiški lietuvi, jei mokėjai savo prakaitu uždirbti ir milijonus dolerių Lietuvai paaukoti, mokėję dabar ir savo garbę apginti!

Vilniaus Vergovės 14 Metų

(Tąsa nuo 2 pusl.)

amžinojo miesto Vilniaus ir Vilniaus žemės atvadavimo. O tas žygis ir ruošinėjimas didžiajam darbui, nežiurint šiandien pinių Europos politikos sąlygų, yra galimas ir realus. Pažiūrėkime į lenkų valstybės žemėlapi. Tas atsikišęs toli į šiaurės rytus nuo jos centro lo-pas, kuriame yra Vilnius, yra ne kas kita, kaip nuolat pakeltas ties Lietuvos galva bruklys, kuris ją gali vieną kartą sut-

rupinti, jai laikiniam bruklį nuobraudi nebus papinta koja, kad tas bruklys iškristų iš jo rankų. Štai kodėl mes, lietuviai, negalime pamiršti spalų 9 d. — Vilniaus pagrobimo dienos. Tai yra lietuvių tautos ir valstybės gyvybės klausimas. Ir taji klausimą lietuvių tauta stato pirmo savo svarbiausių reikalų eilėn. Juk niekas žmogui nėra taip brangu, kaip jo gyvybė. Tad ir lietuvių tautai bei valstybei negali būti kito svarbesnio klausimo, kaip Vilniaus vadavimas. Rįžkimės, o vistikie atvaduosites Lietuvos galva bruklys, kuris ją gali vieną kartą sut-

LIETUVIAI AMERIKOJE

BINGHAMTON, N. Y.

Gražiai Atžymėta Spalių 9-ta.
Vadovaujant Vilniaus Vadavimo S-gos skyriui, bendrai su penkiomis organizacijomis, spalių 13 d., š. m., Lietuvių salėje, buvo suruošta vakariinė atžymėjimui Vilniaus užgrobumo 14-kos metų sukaktuvių. Vakarą vedė p. K. L. Almasas, kuris savo įžanginėj kalboj aiškiai išdėstė vakaro tikslą, Amerikos ir Lietuvos himnais atidarė vakarą jaunuolių grupė ir protarpiais kalbų kitas dainas dainavo; p-lė Kalasinskaitė pasakė eiles apie Vilnių.

Mūsų jaunosios kartos profesionalai pasakė gražias kalbas. Kalbėjo Dr. J. Breivas, Dr. J. G. Butkus, inž. B. Čižauskas-Chape, p. Al. Varkulis ir p. J. M. Bučinskis. Visų kalbos buvo pritaikytos tai dienai ir gana įspudingos. Prieš lenkų neteisėtus žygius išnešta protesto rezolucija, kuri visų atsistojimu priimta vienbalsiai.

Vardan rengėjų tariau širdingą ačiū visiems dalyviams už atsilankymą į minėtą vakarą ir parėmimą to prakilnaus tikslo; taipgi dėkoju ir vietiniam klebonui kun. K. Skripkai už garbinimą bažnyčioje ir paraginimą parapajonių dalyvauti šiame parėngime; poniai Belazarienei taipgi priklausoma didelis padėkos žodis, kuri pagamino taip skanius valgius už taip žemą kainą, atjausdama tą labdarinę darbą.
A. Lepa.

Rezolucija.

Mes Binghamtono ir apylinkės lietuviai, susirinkę Lietuvių Salėje paminėjimui Vilniaus užgrobumo 14-kos metų sukaktuvių, pareiškiame sekamą protestą:

Kadangi jau 14-ka metų, kai lenkai smurto keliu laiko užgrobę Lietuvos sostinę Vilnių su trečdaliu jos žemių;

Kadangi tie patys lenkai pasirašė tautinių mažumų teisių apsaugojimo paktą, kas metas tas teises sulaužo neteisėtu būdu uždarinėdami vis daugiau ir daugiau lietuvių mokyklų;

Kadangi lenkų valdžia lietuvius kovotojus už jiems pripažintas teises mažumų pakte uždarinėja kalėjimuose ir išprovokavę įvairiausių apkaltinimus drįsta net žudyti, liudami jų nekaltą kraują ir juo nusiplovę rankas, nesigėdi pareikšti pasauliui, jog tai darą teisingai;

Ir kadangi lenkai matydami visos lietuvių tautos nepalaužiamą nusistatymą Vilniaus klausimu, sąžinės grauziamai užpadarytas lietuvių tautai skriaudą, drįsta dar pirštis kokioms tai normalių šantiškių užmezgimui deryboms ir tuo pačiu norėdami apeiti ir užmiršti Vilniaus gražinimą Lietuvai;

Griežtai protestuojame prieš visus tokius lenkų žygius ir reikalaujame, kad Vilnius su Gardinu ir jų žemėmis būtų grąžinti Lietuvai ir kad Vilniaus krašto lietuviams būtų tuojau atitaisytos visos skriaudos, o tik tuomet bus galima kalbėti apie normalius santykius.

Ir lygiai reikalaujame, kad Lietuvos valdžia, ypač dabar, kuomet didžiosios valstybės yra pasirijusios sutverti Rytų Lokarno, sustiprinimui taikos rytuose, akyli dabotų, kad lietuvių tautos teisės į Vilnių būtų apsaugotos ir nepalaužiamai reikalautų jo grąžinimo Lietuvai, nes tik tuomet bus sustiprinta taika rytuose.

K. L. Almasas,
Rengimo komiteto pirm.,
Jonas Kavaliauskas,
Rengimo komiteto rašt.

RACINE, WIS.

Paminėjimas 14 Metų Vilniaus Užgrobumo.

Pirmininkaujant p. M. Kasparaičiui spalių 14 d., 3 val. po pietų, p. Dzindzeleto Svetainė, įvyko gedulingas paminėjimas 14 metų Vilniaus užgrobumo sukaktuvių, su patrijotiška prakalba ir muzikališku programu. Publikos susirinko pilna svetainė iš vietinių ir kaimynių miestų, kaip Milwaukee, So. Milwaukee ir Kenosha.

Virš valandos laiko įspūdingą prakalbą pasakė gerb. M. Vaidyla, „Sandaros“ redaktorius iš Chicago. Kadangi p. Vaidyla laike Vilniaus užgrobumo pasilenkus gyvenęs prie savo tėvulių Vilniuje, tai jis yra gerai patyręs apie neteisėtą Vilniaus užgrobumą ir savo kalboje aiškiai nušvietė apie priešų lenkų žvėriškumus. Jo prakalba publika buvo susijaudinusi ir nekuriams ašaros per veidus riedėjo.

Po prakalbos buvo perskaityto protesto rezolucija prieš lenkus, kuri buvo pagaminta ir nutarta pasiųsti atitinkamoms instancijoms.

Kažin kas atsitiko su Kenosha lietuviais? Juk čia yra kelis sykius skaitlingesnė lietuvių kolonija, negu Racine, o nesugebėjo suruošti 14 metų sukaktuvių Vilniaus užgrobumo paminėjimo ir pareikšti prieš lenkus protestą. Nejaugi Kenosha veikėjai laukdami Dailės Ratelio su SLA. 212 kp. „vestuvių“ ir „krikštynų“ pamiršote tą lietuvių tautos gedulingą šventę — Vilniaus atvadavimo darbą?
Svetys J. M.

Kronika

Filmos Argentinos Lietuviams.

Argentinos lietuvių tautininkų sąjungos centro valdyba kreipė Draugijon Užsienio Lietuviams Remti (DULR), prašydama atsiųsti senų Lietuvos kronikos filmų. Esą, šios filmos būtų dideliu susidomėjimu lietuvių žiurimos; tokių filmų lietuviams esą labai išsilgę, o rodant filmas galima būtų ir paskaitas skaityti. DULR centro valdyba yra susirpinusi šios rūšies filmų įsigyti ir jas siuntinėti užsienio lietuviams.

DULR Skyrius Urugvajuje.

Draugija Užsienio Lietuviams Remti pasidarė ypač populiari Pietų Amerikoje. Taip, pavyzdžiui, Buenos Airese šiomis dienomis susikūrė lietuvių centras D-ro J. Basanavičiaus rūmams statyti; šie rūmai busių kultūrinis centras visiems Argentinos lietuviams. Taigi šis centras, kad darbai jam sektųsi, prašo vien moralės DULR paramos, o Urugvajaus sostinėje Montevideo susikūrė DULR skyrius, kurio valdyba yra pasirijusi suorganizuoti viso Urugvajaus lietuvių ir Draugijos Užsienio Lietuviams Remti skyrių, kuris ir varytų kultūrišką darbą Urugvajaus lietuvių tarpe.

SKOTIJOS LIETUVIAI NETURI KNYGŲ.

(Iš laiško Draugijai Užsienio Lietuviams Remti)

Nesenai esu atvykęs Škotijon, vis delto spėjau kai-ką pastebėti. Lietuviai gyvena panašiomis būdomis, kaip daugely kitų vietų. Atkeliavę iš Lietuvos tvirtai laikosi lietuviškumą, bet Škotijoje gimęs jaunimas kalba angliškai, nors lietuviškai supranta ir moka. Daug dalykų šiuo kartu praleidžiu pro šalį, paminėsiu tik vieną: visur viešpatauja didžiausia lietuviškos knygos sto-

Clevelando Lietuvius Aplankius

Rašo Zosė Vitaitienė.

Kaip jau buvo minėta „Tėvynėje“, kad man teko Clevelande dainuoti Vilniaus Gedulo Dienos minėjime spalių 14 d., tai šia proga noriu savo įspūdžius patiekti iš atsilankymo svetingoje Clevelando lietuvių kolonijoje, ypatingai delto, kad beveik išimtinai man teko susitikti su SLA. veikėjais. Svetingi, malonūs žmonės tie SLA. veikėjai clevelandiečiai ir kadangi sekamas SLA. Seimas įvyks Clevelande, tai išanksto galiu užtikrinti busiančius sekamo SLA. Seimo delegatus, kad juos clevelandiečiai svetingai priims.

Atvykus man į Clevelandą spalių 12 d. vakare, stotyje mane sutiko p. Jonas Brazauskas ir savo automobiliu parsivežė į savo namus, kurie visu mano buvimo Clevelande laiku buvo mano namais. Turėjau laimės pirmu kartu arčiau susipažinti su poniu Brazauskiene — ta linksma, geraširdė, svetinga Onute. Pas p. Brazauskus radau ir kitą viešne — p. Izabelę Jurgeliene. Neužilgo atvyko ponai Vilčinskai ir kadangi trumpai pasikalbėjė įvairiais reikalais, visi skubino pasilsui.

Pažintys Su Menininkais.

Spalių 13 d. — šeštadienis, apamai visiems yra daugiausiai darbo. Ypatingai ponams Brazauskams buvo sunku, kuomet vėlai atsigulus reikia anksti kelti, nes p. Brazauskas yra savininku Edward's Food Store. Popietę p. Brazauskas nuvežė mane pas Vilkelius pasipraktikuoti dainas, nes ponai Vilkelienė yra gabi pianistė ir ji man akomponuoti sutiko. Čia teko trejetą valandų padainuoti ir susipažinti su ponios Vilkelienės tėveliais Jankauskais ir jos sesute. Ponai Jankauskai seniaus gyvena Mass. valstijoje ir yra gerai žinomi Bostono ir apylinkės lietuviams. Pats p. Jankauskas taip pat yra muzikantas, rodos savo laiku vargonininkavęs. Mums bedainuojant, atvyko ir pp. Kavaliauskai, mat p. Kavaliauskienė irgi turėjo antrytojaus dainuoti, tai atvyko pasipraktikuoti. Labai malonio atmosferoj praleidau visą popietį menininkų tarpe — man visuomet esti didelio malonumo su menininkais laiką praleisti. Ir šį malonumą patyriau svetinguose ponų Vilkielių namuose.

Sugrįžus namo, pas Brazauskus, sužinojau, kad netoli jų gyvena žinomi Clevelando menininkai ponai Greičiai. Tad sutarėme visos trys: ponios Brazauskienė, Vilkelienė ir aš aplankyti ir netikėtai užpulti Greičių seimą. Ir ištikro ponai Greičienė buvo labai nustebinta netikėto viešnių susilaukus. Kaip žinoma, p. Greičius yra muzikas, ponai Greičienė dainininkė, taip pat jų du sunai ir dvi dukterys irgi visi muzikantai. Vadinasi, visi šeši šeimos nariai muzikantai — tai muzikantų šeima. Poirą valandų maloniai paviešėjė pas p. Greičius išvykome namo. Neužilgo atvyko p. Česnulis

ir jos pasilgimas. Reikalinga visokių knygų. Jaunimas neįmanoma lietuviųbe giliau sudominti be dabartinių laikų lietuvių beletristikos. Škotijoje, apie Glazgovą yra susispietę keli tukstančiai lietuvių; supranta, jog knygų skaičius, reikalingų čionykščiams lietuviams, aš nedrįstu nurodyti — jų niekad nebus perdaug. Atkreipęs DULR dėmesį į vieną Škotijos lietuvių opą, tiksliai atgal yra baigęs grabokius, o su manim tikisi ir visi Škotijos lietuviai realios paramos šiai opai gydyti.
Kun. Juozas Gutauskas.

su Lietuvių Kultūros Darželio planais. Pasikalbėjom įvairiais reikalais. Žinodami, kad antrytojaus reiks anksti keltis, visi išsiskirstėm pasilsui.

Konferencijoj ir Išskilmėse.

Sekmadienio ryte vos atsikėlus, tuojau atvyko p. Praškevičius, kiek vėliaus p. Vilčinskis ir visi išsiskubino į sušauktą tautinių grupių konferenciją. Svetainėje sutikau daug pažįstamų sandariečių iš Chicago, Detroito, Pittsburgho ir kitų svečių iš įvairių miestų, jų tarpe ir artistą J. Olšauską. Išbuvę konferencijoje iki pietų, nuvykome pietauti pas Brazauskus, su mumis vyko ir Dr. K. Drangelis iš Chicago. Nors Brazauskų namai svetingi, stailas apkrautas skaniais valgiais ir gėrimais, bet visi skubino valgėme, nes reikėjo skubėti į išskilmės, kurios įvyko prie Lietuvių Kultūros Darželio. Atvykę jau radome programą prasiidėjusį prie Kultūros Darželio, išskilmės tęsėsi virš valandos laiko. Prie Dr. Basanavičiaus paminklo padėjo vainiką lietuviškais rubais pasipuosiusis sutęs p-lės Baltrukoniūtės. Šis Clevelando Lietuvių Kultūros Darželis yra tikrai puikus dalykas — apie jį gal prie progos kuomet nors vėliaus parašysiu.

Užsibaigus išskilmėms prie Kultūros Darželio, vėl skubino į konferenciją, kurioje dalyvavo virš 30 asmenų ir svarstė įvairius Amerikos lietuvių bendram tautiniam kultūriniam veikimui planus. Konferencijoje teko išbūti iki 5:30 val. po pietų ir nelaukus konferencijos užbaigus reikėjo skubėti persirengti ir vykti į Vilniaus Gedulo Dienos paminėjimui parėngimą, kuriam man teko dainuoti. Atvykę į salę radome ją artipilng publikos ir nors programą prasiidėjusį pavėluotai, tačiau publika užsilikė ramiai ir pavyzdinčiai, su-tinkamu dėmesiu klausėsi kalbėtojų ir viso programo, kurį vedė p. J. Brazauskas. Kiek teko girdėti, tai publika programą daugiau nei patenkintai. Kiti sakė, kad programos vertas \$1.00, tačiau susirinkusiųjų girdėjo tik už 35c. Geras dalykas, kuomet publika jaučiasi gavus daugiau, negu mokojo.

Po programui tęsėsi šokiai. Ta proga sutikau visą eilę SLA. veikėjų, jų tarpe dabartinį S. L. A. Sveikatos Komisijos narį Dr. Vitkų, kurio gražiais rašimais papuoštas Sveikatos Skyrius „Tėvynėje“. Sutikau SLA. 14 kuopos sekretorių p. Polterį, sekretorių p. Žuką, p. Čerauką, sportininką Poželą, ponias Karpavičienę ir Grigienę ir visą eilę kitų SLA. veikėjų, kurie visi pažįsta Vitaitį ir prašė pasveikinti jį vardu jų. Daugelio pirmu kartu sutikty SLA. veikėjų pavardžių nebeatmenu ir negaliu jų išvardinti. Apie 12 val. naktį atsiveikinus su clevelandiečiais ir svečiais iš kitur išsiskirstėm.

Motery Silpnybė.

Pirmadieny susitarėm aplankyti krautuves — tai moterų silpnybė, be krautuvių negalime apseiti. Buvus Clevelande ir nematyti jo didžiųjų papuošalų krautuvių, būtų tiesiog nusidėjimu. Tad atvyko p. Vilkelienė ir važiavome į miestą. Pakeliui sutikome p. Vilkelį, kuris pora metų atgal yra baigęs grabokius, o su manim tikisi ir visi Škotijos lietuviai realios paramos šiai opai gydyti.
Kun. Juozas Gutauskas.

Nors paprastai sakoma, kad jaunam sunku prasimušti biznyje, bet su p. Vilkeliu yra kitaip — jam biznis sekasi.

Popietę buvo susitarta sueti su Dr. Vitkum, su kuriuo maloniai Detroito laike pereito SLA. Seimo. Iš darbų Dr. Vitkų pažinojau seniaus, nes jis yra prisidėjęs prie išleidimo operetės „Birutės“ ir pats komp. Mikas Petrauskas Dr. Vitkų pažymi nuoširdžiu lietuvių meno ir kultūros rėmėju. Grįždamos iš miesto su p. Vilkeliene užėjome į Dr. Vitkaus praktikos ofisą, kuriame radome virš dešimtų paciantų laukiant, tad palikau raščiuką jo slaugei, kad lauksiu pas Vilkelius iki jis savs paciantus apžiūrės.

Apsilankymas Ligoninėje.

Pagaliau atvyko Dr. Vitkus ir iš čia važiavome apžiūrėti Polyclinic ligoninės, kurios 36 gydytojų štabe žymią vietą užima Dr. Vitkus, kaip sėkmingas ir gabus chirurgas. Nors jis yra vienintelis lietuvis šios ligoninės gydytojų štabe, tačiau yra ligoninės sekretorium. Taipgi Dr. Vitkus yra direktorium Academy of Medicine ir šiaip kitų profesionalių įstaigų viršininku.

Dr. Vitkus išvardijo po visą ligoninę ir parodė visus kambarius nuo apačios iki viršui. Reikia pažymėti, kad nekuriuos ligoninei rakandus yra suaukavę žymūs profesionalai ir biznieri. Kiekvienas ligoninės kambarys gražiai išpuoštas ir gerai įrengtas, net malonu žiūrėti. Kiekvieną penktadienį susirenka gydytojų moterys ir vis ką nors padaro del ligoninės baltinių parupinimo reikalu. Matyt Dr. Vitkus yra labai mylimas ir gerbiamas asmuo gydytojų ir slaugių tarpe. Operacijų kambariai aprūpinti stebėtinomis šviesomis, kurios taip apšviečia kambarį, kad negali būti jokių šešėlių nuo rankų, kuomet operuojami ligoniai. Visai nepajutome, kaip praleidom porą valandų apžiūrėdami ligoninę. Po to užėjome į slaugių namus. Čia susipažinau su Dr. Vitkaus giminaitė slauge.

Aužiurėję ligoninę, nuvykome į Dr. Vitkaus rezidenciją. Turėjau malonumo artimiaus susipažinti su tykiąja ir malonia ponija Vitkiene. Pavalgius skanę vakariene, Dr. Vitkus turėjo skubėti į ofisą vakariniam priėmimui pacientų. Neužilgo atvyko ponai Brazauskai ir p. Vilkelis ir mums bešnekučiuojant sugrįžo namo ir Dr. Vitkus, kuris parodė mums daug atvaizdų iš jo mokyklos ir karieivavimo laikų. Pasirodo, kad Dr. Vitkus tarnavo ir Jungt. Valst. kariuomenėje. Begalo linksmi ir maloniai praleidome laiką iki vėloms ir pagaliau sumalome pasveikinti newyorkiečius, pasiūnčiant Vitaičio vardu bent „lėbelį“ nuo šampano bankos, kurią ištuštinom ir laišku-tį. Sumanyta ir padaryta su visų šios puotos dalyvių parašais.

Clevelandas Puikus Miestas.

Antradienį aplankėme dar lietuvių, vokiečių ir žydų Kultūros Darželius ir nors lietuvių Darželis vėliausiai pradėtas, tačiau daro gražiausio įspūdžio. Pakeliui sustojome pas pp. Praškevičius atsiveikinti ir skubotai grįžome namo, nes buvo žadėta dar susitikti p. Čerauką ir kitų veikėjai, tad nesinorėjo jų suvilti. Sugrįžę ir įvairiais reikalais pasikalbėję, išvažiavome pas ponus Vilčinskus mano išleistuvių vakarienei. Labai širdingai ir maloniai mus pavaišino ponai Vilčinskai netik skaniais valgiais, bet ir savo nuoširdžiu draugingumu. Iš čia ir vėl visų puotos dalyvių parašais pasiūstas newyorkiečiams pasveikinus Vitaičio vardu. Prieš 9 val. vakare, lydima Brazauskų, Vilčinskų, Čeraukos

ir Izabelės išvykau į stotį, nes traukinys išeina 9 val. vakare. Pakeliui sustojom „Dirvos“ Redakcijoj ir p. Karpavičius atminčiai įteikė savo neseniai išleistą knygą „Merunas“. Atsiveikindama su maloniais clevelandiečiais ir nepajutau, kaip apsišarėjau. Visiems clevelandiečiams, o ypatingai mano šeiminiškams ponams Brazauskams, tariau nuoširdų ačiū už jų nuoširdumą ir vaišingumą. Kaip Clevelando miestas, taip ir visi jo lietuviai man labai patiko.

Iš Clevelando užsukau į Chicago, nes norėjosi man dar karūną aplankyti pasaulinę parodą, nors pereitą vasarą porą dienų joje praleidau. Tik vieną dieną Chicagoje viešėjau, ta proga aplankydama savo tėvus, seseris, brolius ir kitus gimines. Prie progos buvau sustojus „Sandaroje“, kur pasimačiau su Dr. Zimontu, Vilku, Hertmanavičium, Biekša ir kitais. Pro šalį važiudama, sustojau ir „Margučio“ Redakcijoje.

Vakare su savo artimiausiais giminėmis pas tetą pavakariavom, pasikalbėjom šeimyniniškais reikalais ir tos pat dienos vėlai vakare, palydėta mano mamytės ir seserų, išvykau į namus, kurių labai pasiilgus buvau. Labai teisinga lietuvių patarlė: Svečiuose linksma ir malonu, bet namieje linksmausia ir maloniausia.

Štai Proga Tiksliai Paaukauti Dolerį

Pradėtas darbas nors ir labai išlėto, bet eina pirmyn ir vaisius neša.

Laisvamių Etinės Kultūros Draugija užbrėžtąjį apšvietos kultūros darbą nepailsdama stumia pirmyn ir kas kart vis jai ateina nauji talkininkai pagelbon sunkųjį vežimą stumti pirmyn. Organas „Laisvoji Mintis“, kurį mielai skaito kaimo žmonės ir gėrįsi juomi, tapo padidintas ir priedan duodama turtingo turinio laisvos minties knygelės. Nauji skyriniai tveriasi beveik kiekviename Lietuvos bažnytkiemiy — tas priduođa noro ir energijos su didesniu užsidedimu ir atsidavimu dirbti. Viena ko dar truksta, tai amerikiečių paramos. Amerikos lietuvius neprivalo pamirštį savo gimtos vietelės.

Susilaukėm išlaisvintos nepriplausomos Lietuvos. Tik dar reikia išlaisvinti iš dvasinės priespaudos Lietuvos kaimietį ir jaunutę atgimusį Lietuvos valstybė taps nauja Amerika Lietuvos piliečių!

Argi sustosim pusiaukelyje?
Zagarė, Kruopiai, Zarasiai, Kražiai, Kupiškis ir daugel kitų bažnytkiemiy rengia paskaitas, pamokas, parsitraukdami mokslo vyrus net iš laikinės sostinės Kauno, kad jiems prigriebtų išrišti painias gyvenimo problemas. Tokie apšvietos-kultūros darbai kainuoja daug triuso ir pinigų. Pinigų ypač pas kaimiečius truksta. Argi jau mes taip save nusiskriausime ir subiednėsime, paaukodami tam kliniam darbu dolerį-kitą savo kaimui iš kurio mes kilom?! Be to, užsį p enumeruokime „Laisvąją Mintį“, kurios adresas sekamas: „Laisvoji Mintis“, Agounų gatvė No. 8, Kaunas, Lithuania.

Prenumeratą už laikraštį siųs kit stačiai Kaunan. Aukas gi Kupiškio skyriui meldžiu siųsti kaip visada mano adresu.

Dr. A. L. Graičunas,
3310 So. Halsted St.,
Chicago, Ill.

SKAITYKITE KNYGĄ
AMERIKA
Kaina ----- \$1.00
„TĖVYNĖS“ ADMINISTR.,
307 West 30th Street,
NEW YORK, N. Y.

SLA. PILDOMOSIOS TARYBOS IR PASTOVIUJU KOMISIJU ADRESAI

Pildomoji Taryba:

- Adv. F. J. Bagočius, Prez.,
253 W. Broadway,
So. Boston, Mass.
- J. K. Mažukna, Vice Prez.,
1325 W. North Ave.,
N. S. Pittsburgh, Pa.
- Dr. M. J. Vinikas, Sekr.,
307 W. 30-th St.,
New York, N. Y.
- Adv. K. P. Gugis, Išdin.,
3323 So. Halsted St.,
Chicago, Ill.
- Dr. J. S. Stameslow, Dr.-Kv.,
95 N. Main St.,
Waterbury, Conn.
- S. Mockus, Išd. Gl.,
726 E. 7-th St.,
So. Boston, Mass.
- E. Mikužiuotė, Išd. Gl.,
2121 N. Western, Ave.,
Chicago, Ill.

Istatų Komisija:

- Adv. A. O. Shalla,
366 W. Broadway,
So. Boston, Mass.
- V. Šmulkštys,
142 North St.,
Minersville, Pa.
- Kun. M. Valadka,
156 Garden St.,
Lawrence, Mass.

Finansų Komisija:

- J. P. Varkala,
3241 So. Halsted St.,
Chicago, Ill.
- J. Marcinkevičius,
4508 — 8-th Ave.,
Kenosha, Wis.
- G. J. Stungis,
6919 So. Maplewood Ave.,
Chicago, Ill.

Kontrolės Komisija:

- S. Gegužis,
38 So. Main St.,
Mahanoy City, Pa.
- S. Cibulskis,
2473 Collier Ave.,
Far Rockaway, N. Y.
- J. M. Bučinskis,
24 Baxter St.,
Binghamton, N. Y.

SLA. Stovio, Skundų ir Apeliacijų Komisija:

- Adv. K. Kalinauskas,
33 Rosemont St.,
Dorchester, Mass.
- A. Zalatorius,
827 W. 33-rd St.,
Chicago, Ill.
- S. Bakanas,
2404 Charles St.,
N. S. Pittsburgh, Pa.

Apšvietos Komisija:

- Dr. A. Montvidas,
2400 Madison St.,
Chicago, Ill.
- Min. B. F. Kubilius,
2 Atlantic St.,
So. Boston, Mass.
- J. Miliauskas,
665 Woodward Ave.,
McKees Rocks, Pa.

Labdarybės Komisija:

- Dr. M. J. Vinikas,
307 W. 30-th St.,
New York, N. Y.
- Mrs. F. C. Edkins,
947 Davis Ave. N. W.,
Grand Rapids, Mich.
- V. Černauskas,
236 N. English Ave.,
Springfield, Ill.

Sveikatos Komisija:

- Dr. V. Simkus,
3343 So. Halsted St.,
Chicago, Ill.
- Dr. J. T. Vitkus,
1286 Norwood Rd.,
Cleveland, Ohio.
- Dr. I. B. Broushas,
3037 O'Donnell St.,
Baltimore, Md.

Jaunuolių Komisija:

- K. Staneslow,
95 N. Main St.,
Waterbury, Conn.
- S. Levickis,
2308 — 53-rd St.,
Kenosha, Wis.
- B. Sabaliauskytė,
Mayview, Pa.

